

Archeologienota

Verslag van resultaten bureauonderzoek

Avelgem, Outrijve
Maraillestraat-Smissestraat. (prov.
West-Vlaanderen)

Auteurs: Jeroen VERMEERSCH

Projectcode: 2019A353

Projectcode:	2019A353
Naam erkende archeoloog rechtspersoon:	Monument Vandekerckhove nv
Erkenningsnummer:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
Locatiegegevens:	Avelgem, Maraillestraat-Smissestraat (zie plan in bijlage 1 en 4)
Kadastergegevens:	Avelgem, afdeling 4 Outrijve, sectie B, perceel 296A, 294D, 297L (zie plan in bijlage 1)
Topografische kaart:	zie plan in bijlage 4
Alle betrokken actoren:	Jeroen Vermeersch (archeoloog) en Christelle Willandt (contactpersoon initiatiefnemer)
Betrokken personen buiten het project:	nvt

1 INHOUDSTAFEL

0.1.1.....	1
1 INHOUDSTAFEL.....	3
2 BESCHRIJVEND GEDEELTE.....	5
2.1 WETTELIJK KADER	5
2.2 ONDERZOEKSOPDRACHT	5
2.2.1 Vraagstelling	5
2.2.2 Randvoorwaarden	5
2.2.3 Huidige toestand.....	5
2.2.4 Geplande werken.....	6
2.3 WERKWIJZE EN STRATEGIE	8
2.3.1 Motivering onderzoeksstrategie	8
2.3.2 Gebruikt materiaal.....	9
2.3.3 Motivering eventueel afwijkende methodiek	9
2.3.4 Inbreng specialisten.....	9
2.3.5 Algemene wetenschappelijke advisering.....	9
3 ASSESSMENTRAPPORT	10
3.1 LANDSCHAPPELIJKE LIGGING.....	10
3.1.1 Topografische situering.....	10
3.1.2 Landschappelijke situering	10
3.1.3 Geologische situering.....	14
3.1.4 Bodemkundige situering.....	14
3.2 HISTORISCHE BESCHRIJVING.....	17
3.2.1 Algemene historische beschrijving	17
3.2.2 Cartografische beschrijving projectgebied	19
3.3 ARCHEOLOGISCH KADER	25
3.4 SYNTHESE.....	31
3.4.1 Verwachtingspatroon.....	31
3.4.2 Afweging verder vooronderzoek	32
3.4.3 Verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem.....	33
3.4.3.1 Landschappelijk bodemonderzoek.....	33
3.4.3.2 Geofysisch onderzoek	34
3.4.3.3 Veldkartering	34
3.4.4 Verder vooronderzoek met ingreep in de bodem	34
3.4.4.1 Verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek	34
3.4.4.2 Proefsleuven en proefputten.....	35

3.4.5	Beantwoording van de onderzoeksvragen	35
4	SAMENVATTING	38
5	BIBLIOGRAFIE	39
5.1	LITERATUUR.....	39
5.2	INTERNETBRONNEN	39
6	BIJLAGEN	40
6.1	PLANNENLIJST	40

2 BESCHRIJVEND GEDEELTE

2.1 Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande omgevingsvergunningaanvraag voor verkavelingen te Avelgem, hoek Smissestraat-Maraillestraat, waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

2.2 Onderzoeksopdracht

2.2.1 Vraagstelling

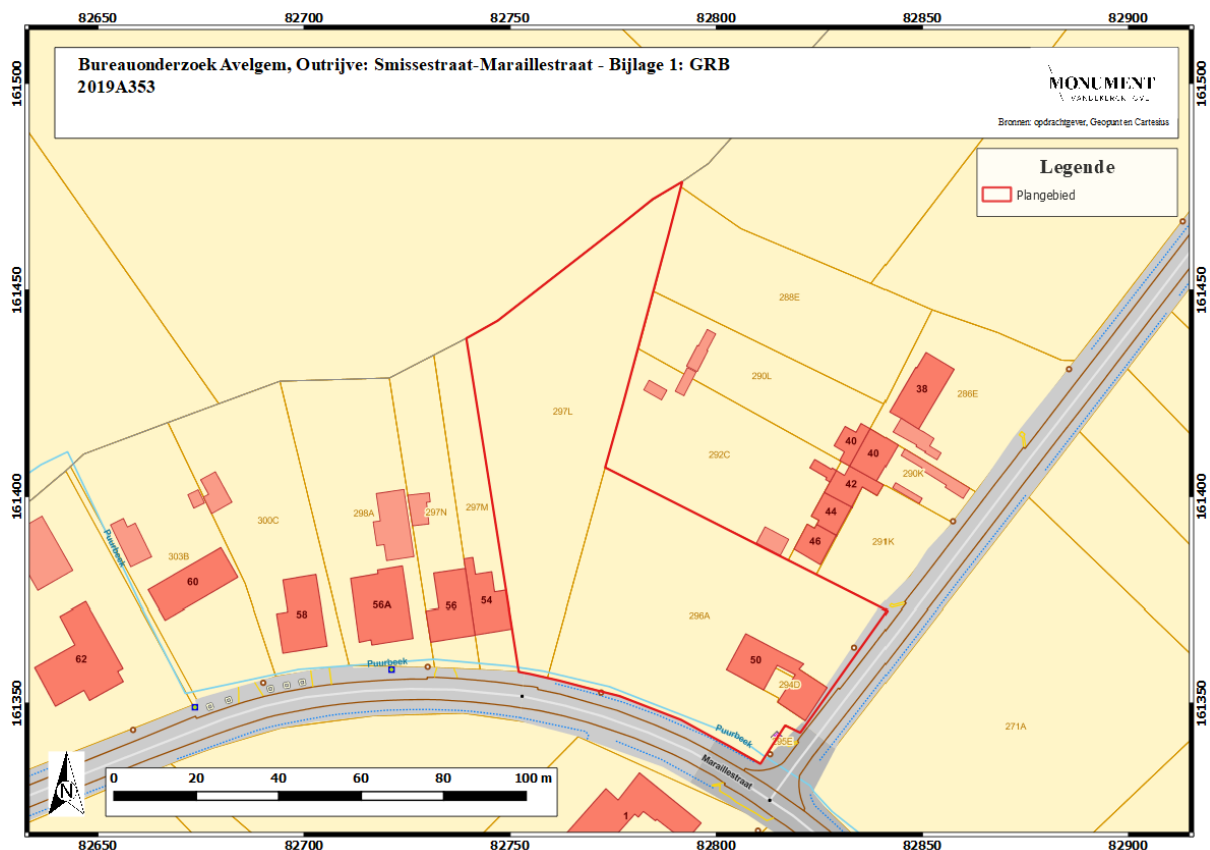
- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er indicaties dat de bodem (deels) verstoord is?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

2.2.2 Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

2.2.3 Huidige toestand

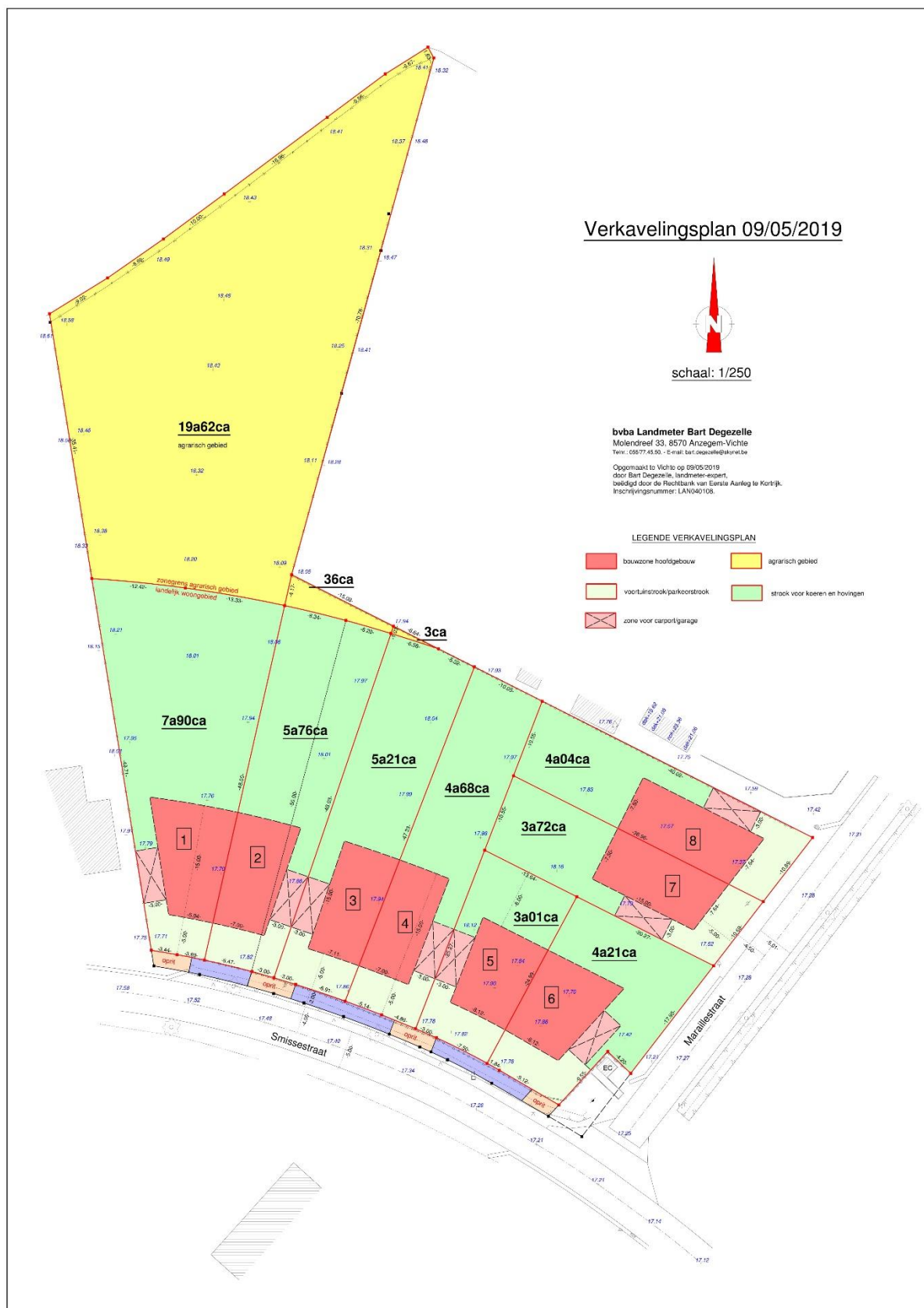
Het onderzoeksgebied is gelegen te Avelgem aan hoek Smissestraat-Maraillestraat waar een hoeve staat met huisnummer 50. Het gebied heeft een oppervlakte van ongeveer 6000m². Het terrein is thans volledig in gebruik als weide, met uitzondering van de hoeve en bijgebouwen in het zuidoosten. Het plangebied grenst in het zuidwesten aan de Smissestraat en de Puurbeek en aan de zuidoostelijke zijde aan de Maraillestraat. De omliggende percelen zijn bebouwd met tuinzone of zijn als akker in gebruik.

Figuur 1: GRB met aanduiding van het plangebied (zie bijlage 1).

2.2.4 Geplande werken

Het terrein (ca. 6.000m²) zal worden verkaveld. Het noordelijke deel zal agrarische zone blijven (2.001 m²), de zuidelijke zone zal verkaveld worden voor de bouw van acht nieuwe woningen met carport en garage. In welke mate de werken invloed zullen hebben op de bodem is momenteel niet bekend. Zo zijn ook de ligging van putten, riolen etc. nog niet bekend.

Figuur 2: Plan van de verkaveling (zie bijlage 2).

Figuur 3: Luchtfoto uit 2018 van het plangebied (zie bijlage 3).

2.3 Werkwijze en strategie

2.3.1 Motivering onderzoeksstrategie

In dit bureauonderzoek wordt getracht een zo duidelijk mogelijk beeld te vormen van de huidige archeologische, historische en landschappelijke kennis van het projectgebied en de omgeving. Dit wordt vervolgens getoetst aan de geplande versterking van de bodem. Het doel hiervan is te kunnen bepalen of verder archeologisch onderzoek aangewezen is. Om een antwoord te kunnen formuleren op de onderzoeksvragen werden verschillende bronnen geraadpleegd.

Informatie over de afbakening van het plangebied en de geplande werkzaamheden werd aangeleverd via de initiatiefnemer. Om een zicht te krijgen op de huidige archeologische kennis van het plangebied en de gemeente Ingelmunster in het algemeen werd de online databank van de CAI (Centraal Archeologische Inventaris) geraadpleegd.¹ Als aanvulling hierop werden verschillende historische kaarten geraadpleegd via Geopunt², de centrale

¹ <https://cai.onroerendergoed.be/>

² <http://www.geopunt.be/kaart>

toegangspoort tot geografische overheidsinformatie, en via Cartesius³, een databank die kaarten bundelt van het NGI (Nationaal Geografisch Instituut), de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Langs deze weg werden ook verschillende luchtfoto's bekeken die genomen zijn sinds de jaren '70 van de 20ste eeuw. Op alle kaarten en luchtfoto's werd het plangebied geprojecteerd, om zo tot een duidelijk beeld te komen van het landgebruik gedurende de laatste eeuwen. Geopunt leverde ook verschillende kaarten op die betrekking hebben tot de landschappelijke en bodemkundige ligging van het gebied. Een kadasterplan dat beschikbaar is via de GRB-kaart op Geopunt werd vergeleken met hetgeen beschikbaar is via de CadGIS Viewer van de Federale Overheid.⁴ Een topografische kaart werd verkregen via het NGI.⁵

2.3.2 Gebruikt materiaal

Alle nodige informatie werd geraadpleegd via het internet of werd digitaal aangeleverd door de initiatiefnemer. De kaarten die toegevoegd zijn als bijlage werden vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

2.3.3 Motivering eventueel afwijkende methodiek

Niet van toepassing.

2.3.4 Inbreng specialisten

Niet van toepassing.

2.3.5 Algemene wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

³ <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

⁴ <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>

⁵ <http://www.ngi.be/topomapviewer/>

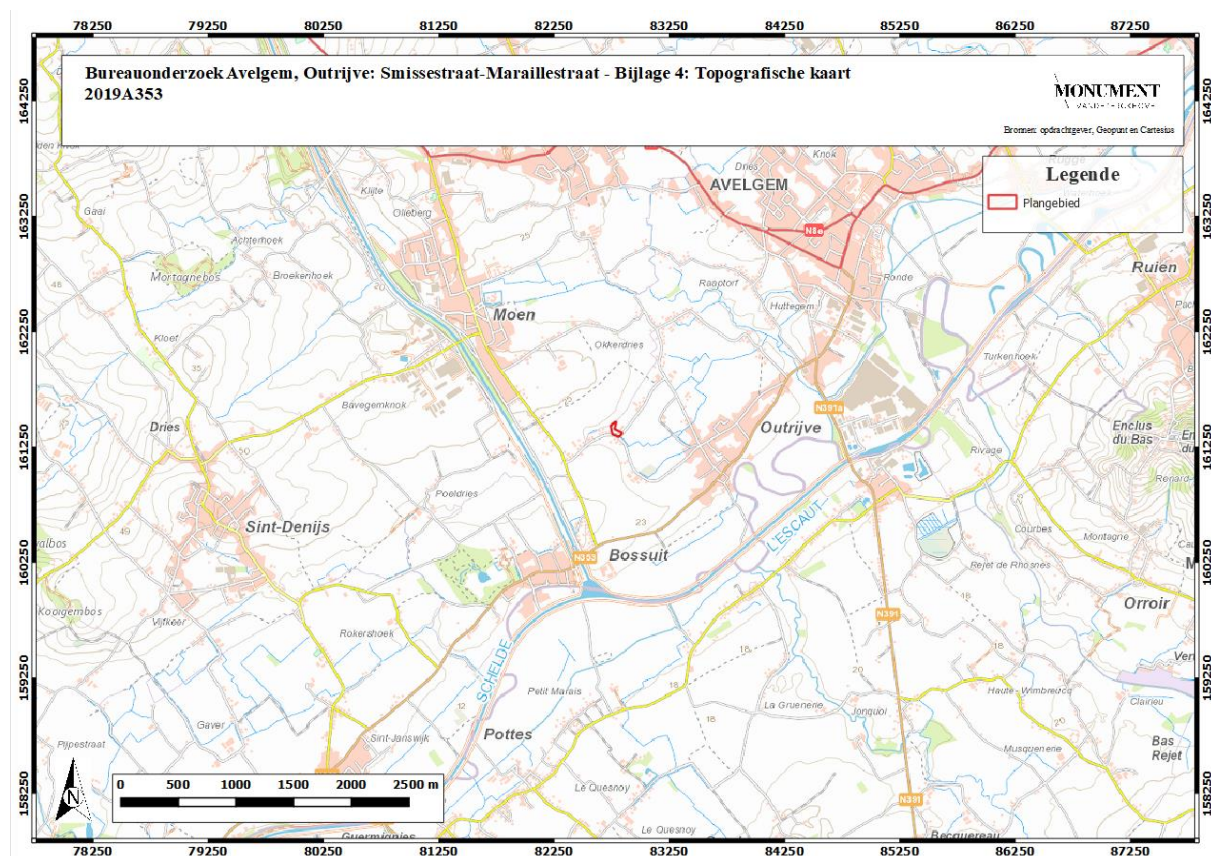
3 ASSESSMENTRAPPORT

3.1 Landschappelijke ligging

3.1.1 Topografische situering

Avelgem is gelegen in het zuidoosten van de provincie West-Vlaanderen. In het zuiden grenst de gemeente aan Spiere-Helkijn, in het oosten aan de Franse grens en Kluisbergen (Oost-Vlaanderen) en in het noorden aan Zwevegem, Anzegem en Wortegem-Petegem.

Het plangebied hoort bij het gehucht Outrijve dat in het zuiden van de gemeente gelegen is, op 900 m ten zuidoosten van het plangebied. De zuidwestelijke grens van het plangebied ligt aan de Puurbeek die via de Rijtgracht in de Boveschelde uitmondt. Het plangebied ligt op ca. 1300m ten noorden van de Schelde, die ook de Franse grens uitmaakt. Ten westen ligt het kanaal Bossuit-Kortrijk die vanuit het noorden eveneens op de Schelde aansluit.

Figuur 4: Projectgebied aangeduid op topografische kaart (zie bijlage 4) (bron: www.geopunt.be).

3.1.2 Landschappelijke situering

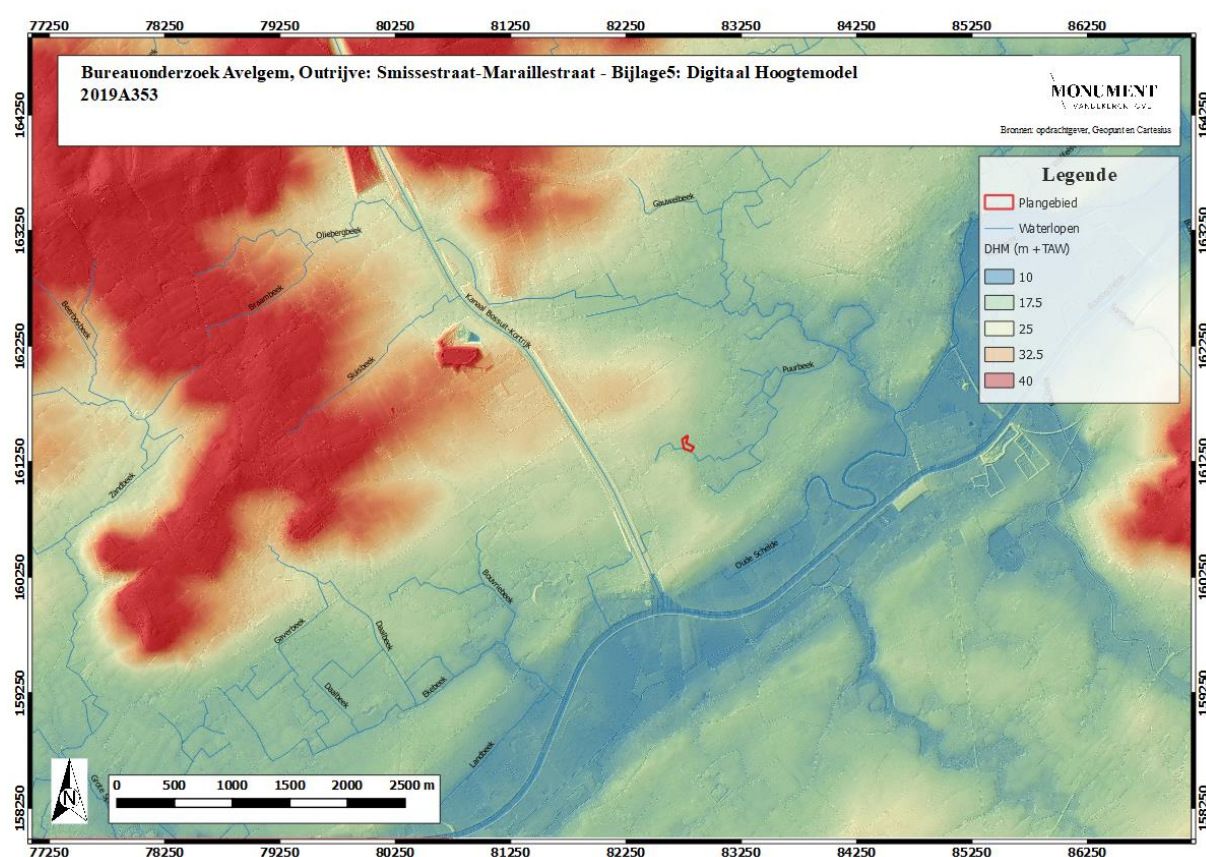
Geomorfologisch gezien bevindt het plangebied zich aan de rand van de vlakte van de Schelde die deel uitmaakt van de Vlaamse Vallei en morfologisch gekenmerkt wordt door een relatief vlak reliëf. Naast deze vlakte wordt het gebied gekenmerkt door een sterk gevarieerd landschap. Het meest in het oog springend is het sterk golvend gedeelte van het Vlaamse Ardennen, ten oosten van het plangebied en de Schelde, waar verschillende toppen boven de 100 m genoteerd worden (rechts op Bijlage 5). Het gebied tussen de Leie en de Schelde bestaat uit een golvend landschap, gelegen ten noordwesten van het plangebied. De waterscheidingskam tussen beide rivieren wordt gevormd door de topzone gaande van Bellegem over Ootegem, Tiegem via Wortegem-Knock naar Kruishoutem.⁶

Het plangebied bevindt zich op de overgang van het golvende landschap ten noordwesten en de Scheldevlakte ten zuidoosten. Het landschap kenmerkt zich door een golvende topografie, valleien, bossen en nederzettingen.⁷ Algemeen geografisch maakt het terrein deel uit van de zandleem- en leemstreek. Het plangebied is gelegen op een hoogte tussen 18,5 m in het noordwesten en ca. 17m in het zuidoosten waar het ter hoogte van de beek in het zuidoosten verder daalt naar 16m +TAW.

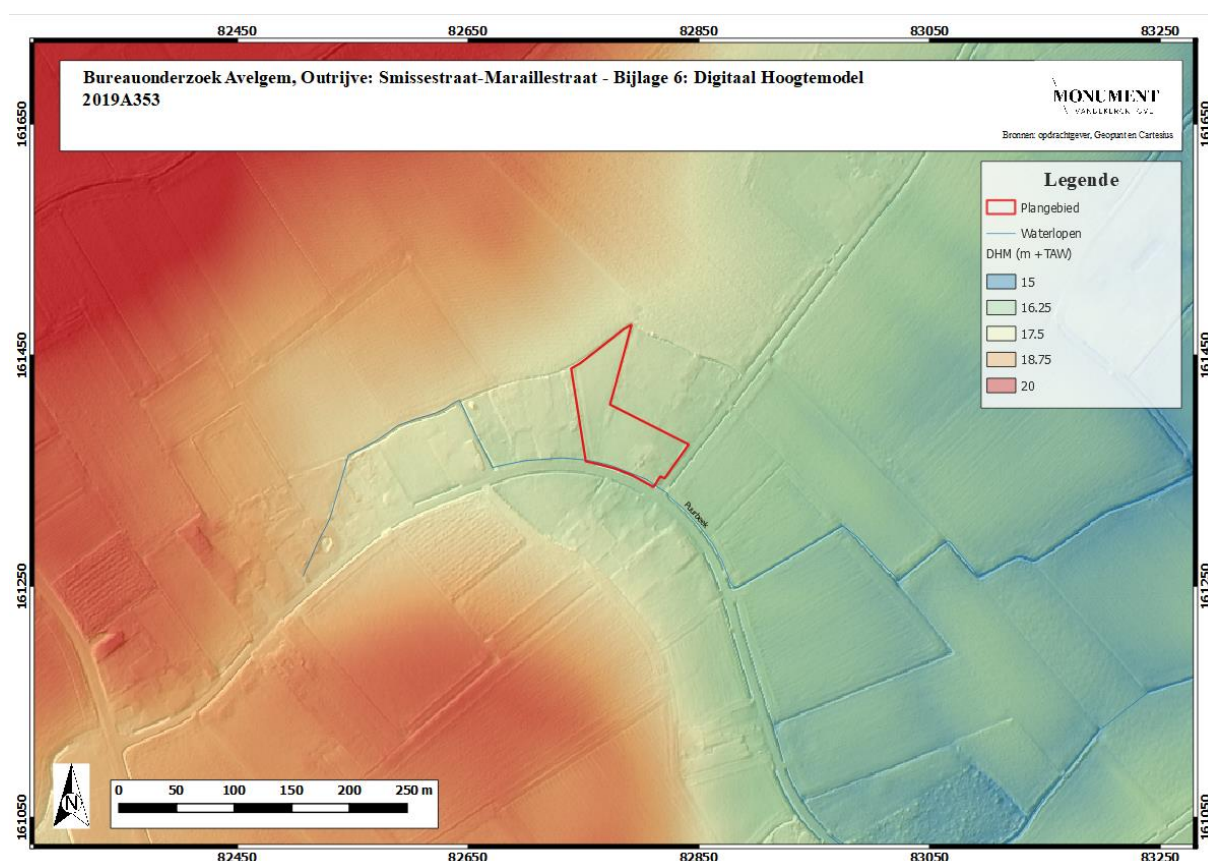
De bodemerosiekaart uit 2019 geeft aan dat de potentiële bodemerosie op de site zeer laag is (niet afgebeeld). Deze kaart houdt onder meer rekening met het bodemtype, de hellingslengte en de hellingsgraad.

⁶ BOGEMANS 2007: 4

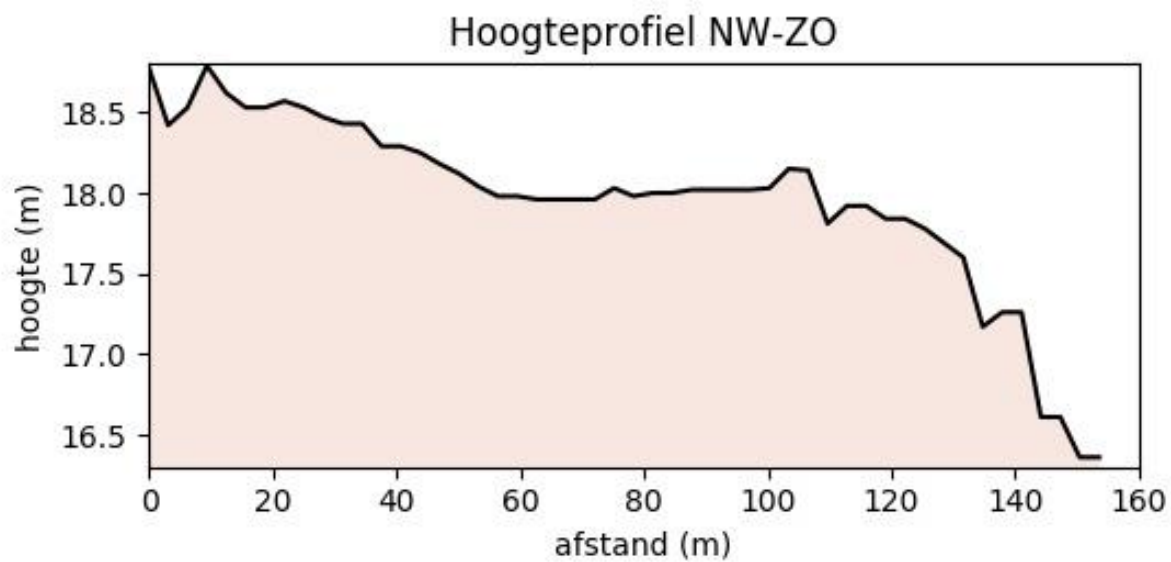
⁷ DE MOOR & MOSTAERT 1993

Figuur 5: Projectgebied aangeduid op het Digitale Terreinmodel van Vlaanderen (zie bijlage 5).

Figuur 6: Projectgebied op het Digitale Terreinmodel van Vlaanderen met hoogteverloop (zie bijlage 6).

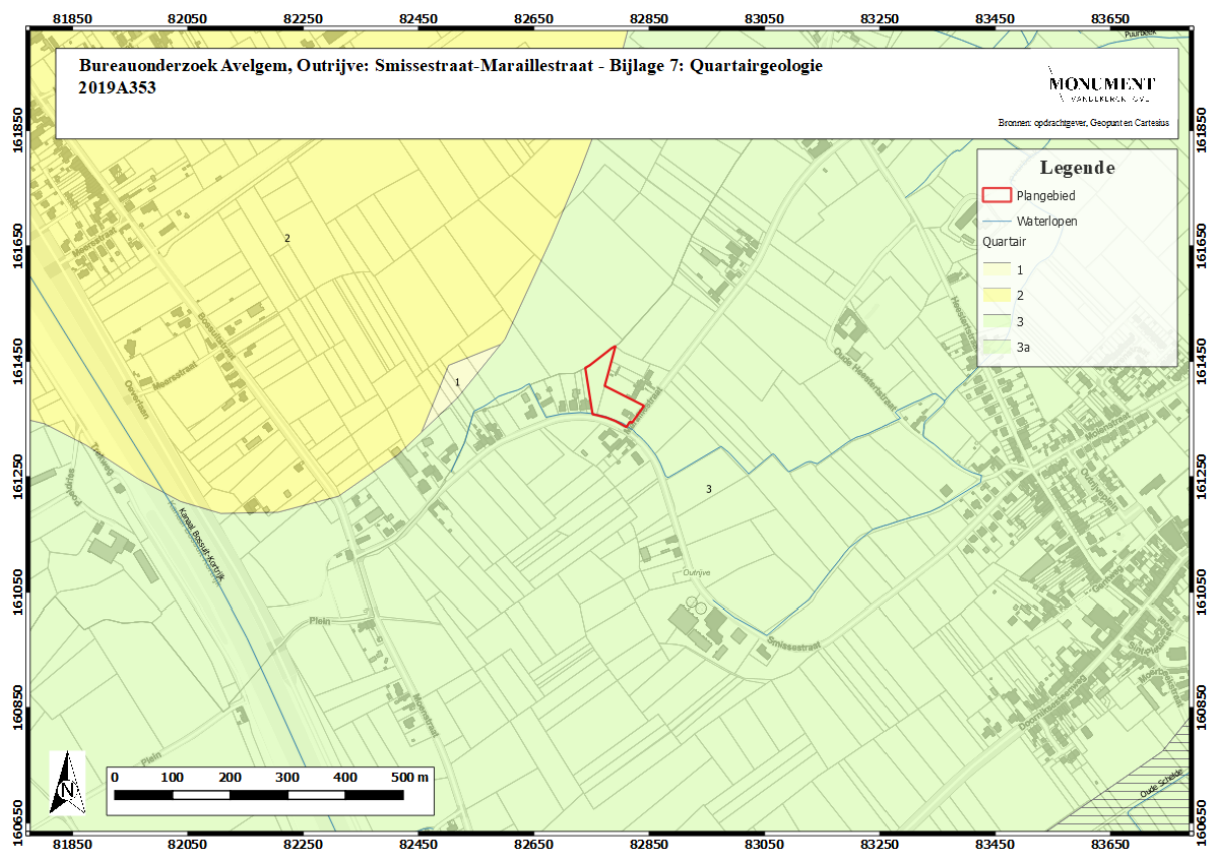

Figuur 7: Hoogteprofiel NW-ZO (zie bijlage 18).

3.1.3 Geologische situering

De tertiaire ondergrond ter hoogte van het plangebied bevindt zich op een diepte van ca. 18 tot 23 m onder het maaiveld en heeft bijgevolg weinig meerwaarde binnen dit assessment.

De Quartair geologische kaart geeft aan dat de ondergrond ter hoogte van het plangebied bovenop de tertiaire ondergrond onderin bestaat uit fluviatiele afzettingen uit het Weichseliaan (code FLPw) waarop eolische afzettingen van het Weichseliaan (laat-Pleistoceen) (code ELPw) en/of hellingsafzettingen van het Quartair (code HQ) zijn afgezet (Figuur 8).⁸ De dikte van het quartair pakket bedraagt op deze plaats zoals hogerop vermeld 18 tot 23 m. Op basis van de landschappelijke ligging en de bodemkaart is er een lage kans op het voorkomen van hellingssedimenten.

Figuur 8: Projectgebied aangeduid op een Quartair geologische kaart (zie bijlage 7).

3.1.4 Bodemkundige situering

⁸ <http://www.geopunt.be/>

In de geologische sedimenten uit het quartair zijn verschillende bodemtypes ontwikkeld. Binnen het plangebied gaat het om volgende types:

Lcp1: Matig droge zandleembodem zonder profiel

De bouwvoor (Ap) van deze matig droge colluviale zandleemgronden is meestal (donker) grijsbruin en ongeveer 20-30 cm dik. Hieronder komt een zwak humeuze overgangshorizont voor van sterk wisselende dikte die veelal houtskool en baksteenrestjes bevat. In veel gevallen komt een bedolven textuur B voor. In andere gevallen rust het colluvium op een Tertiair substraat.⁹ Bij het complex zijn gronden zonder profielontwikkeling geassocieerd met profielen met een verbrokkelde textuur B horizont of een andere profielontwikkeling. De gleyverschijnselen beginnen op 80-120 cm diepte.

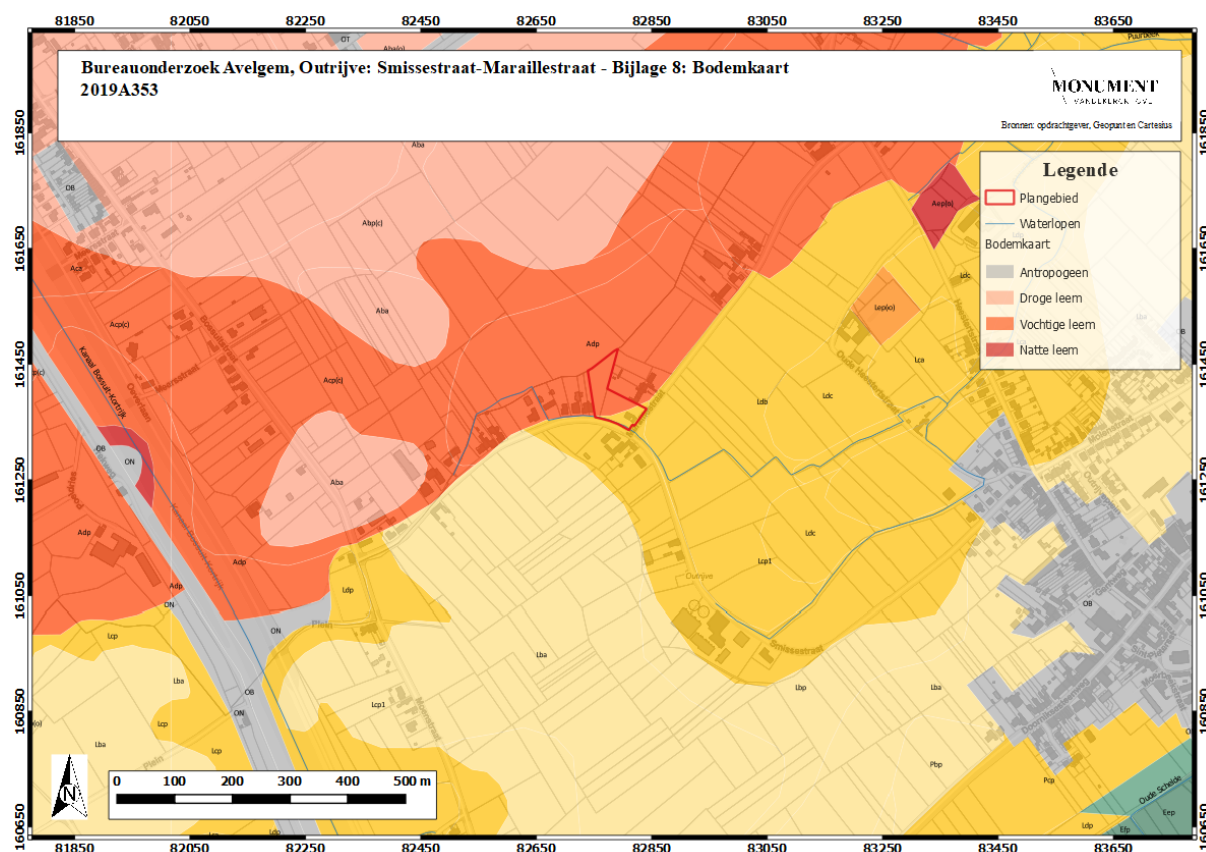
Dit bodemtype komt enkel voor in de zuidoostelijke hoek van het plangebied waar ook de woning gelegen is.

Adp: Matig natte leembodem zonder profiel

De bouwlaag vertoont een bruingrijze kleur die geleidelijk overgaat in niet gedifferentieerd colluviaal materiaal die baksteenrestjes en houtskoolfragmenten bevat. Het colluvium rust op een afgeknotte textuur B of op een Tertiair substraat.¹⁰ Roestverschijnselen beginnen vanaf 50 cm. Ze komen voor in lage brede depressies, op de lage rand van hellingen en als oeverwallen in alluviale valleien.

⁹ Dit laatste lijkt evenwel minder waarschijnlijk gezien de diepte van het tertiaire niveau.

¹⁰ Zie vorige voetnoot

Figuur 9: Projectgebied aangeduid op de bodemkaart (zie bijlage 8).

3.2 Historische beschrijving¹¹

3.2.1 Algemene historische beschrijving

Oudste vermelding in 966 als "Aulinghem" in een bezitsoorkonde, gegeven door Lotharius van Frankrijk aan de Sint-Baafsabdij (Gent). Het is echter niet onwaarschijnlijk dat Avelgem verder teruggaat in de tijd. De Gentse St.-Pietersabdij bezat reeds in 821 een hoeve in de nederzetting villa Rucga, het latere gehucht Rugge, gelegen ten noordoosten van de dorpskern.

Het altaar van Avelgem wordt voor het eerst vermeld in 1111. Balderik, bisschop van Noyon en Doornik bevestigt dat jaar het patronaat van de Gentse Sint-Pietersabdij over verschillende altaren in de streek, onder meer dit van Avelgem. De abt van de abdij is tevens de grote tiendheffer in Avelgem. De oudste vermeldingen van de kerk, die op het grondgebied van de heerlijkheid Avelgem stond, dateren van 1269 en 1281.

Op het grondgebied van de gemeente lagen verschillende heerlijkheden. Op het grondgebied van de gemeente lagen dan ook verschillende, thans verdwenen, hoeves in eigendom van de Gentse abdijen Sint-Pieters en Sint-Baafs. De eerste ridder-heer te Avelgem is Willem I, vermeld in de tweede helft van de 12de eeuw. In 1269 huwt Heila van Avelgem (een afstammeling van Willem I) met Oste I van Steenhuize. De familie van Steenhu(i)ze blijft in het bezit van de heerlijkheid Avelgem tot in 1416, dan huwt Maria van Steenhu(i)ze met Jan van Brugge, heer van Gruuthuse, waardoor Avelgem eigendom wordt van het beroemde Brugse geslacht Gruuthuse.

Een derde schepenbank, die van de abdij van Enname met beperkte invloed binnen de parochie van Avelgem, blijft bestaan tot de Franse Revolutie. Bij de godsdiensttroebelen op het einde van de 16de eeuw, blijft de gemeente niet gespaard: de kerk, het kasteel van de Gruuthuses, vier molens en meer dan 200 van de 386 woningen branden in 1581 af. Hierdoor raakt Catharina van Brugge in grote financiële problemen; de heerlijkheid van Avelgem met haar 53 achterlenen en de heerlijkheid Ter Muncken met zeven achterlenen wordt in 1594 door de Grote Raad van Mechelen openbaar te koop gesteld. Maximiliaan van Oignies, heer van Beaurepaire wordt de nieuwe eigenaar. Al snel komen de eigendommen terug in het bezit van afstammelingen van de familie Gruuthuse.

In 1701 wordt de familie d'Ursel eigenaar van de heerlijkheid van Avelgem, ze zullen dit blijven tot aan de Franse Revolutie. De familie verbleef nog zelden op het heerlijke kasteel en hield zich ver van de lokale politiek.

Het kasteel van Avelgem, tevens de woonplaats van de heren van Avelgem, vindt haar oorsprong in een versterkte woning, waarvan de eerste vermelding dateert van 1202.

¹¹ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2019: Avelgem, <https://inventaris.onroerendergoed.be/themas/14649> (geraadpleegd op 12 juli 2019).

Op kerkelijk vlak behoort de parochie tot het bisdom Doornik (tot 1801), vervolgens ressorteert ze onder Gent en sinds 1834 onder Brugge.

Van oudsher is Avelgem een agrarische gemeente, de bevolking vond haar bestaansmiddelen voornamelijk in landbouw (veeteelt en akkerbouw) en in veel mindere mate in de handel en textielnijverheid. Op het einde van de 18de eeuw vormt de vlas- en linnennijverheid de enige industrie.

Het ontstaan in 1869 van de spoorwegverbindingen Kortrijk-Avelgem-Ronse en Avelgem-Moeskroen is erg gunstig voor de ontsluiting en ontwikkeling van de gemeente. Bovendien zijn er goedkope gespecialiseerde arbeidskrachten, die reeds ervaring hadden opgedaan in Noord-Franse, Kortrijkse en Oudenaardse fabrieken, aanwezig. Ook de Schelde krijgt in deze periode een nieuwe rol en zorgt mee voor de industriële ontsluiting van de regio. In de tweede helft van de 19de eeuw worden Leie en Schelde met elkaar verbonden door de aanleg van het kanaal Kortrijk-Bossuit (1857-1861) gelegen op minder dan 800 m ten westen van het plangebied. Verder wordt tussen 1830 en 1870 de Schelde rechtgetrokken. De opbloei van de gemeente wordt geremd door de Eerste Wereldoorlog. In oktober 1918 ondergaat Avelgem een Duitse beschieting en gasaanval die tientallen mensenlevens kost en zware schade aanbrengt in het dorpscentrum. Na de oorlog herleeft de economie en groeit Avelgem uit tot een klein textielcentrum.

Over de geschiedenis van Outrijve zelf is weinig geweten. De naam Outrijve is vindbaar als: Houtryve, Autryve, Autrijve, Haulterive en Hautrive. In de jaren 800 is de Latijnse naam "Alta Ripa" neergeschreven. Het betekent "hoge oever" en dit verwijst naar ligging van het dorp. Outrijve ligt immers aan de hoge oever van de Schelde.

In de 7e eeuw zou de heilige Amandus mogelijk een eerste kerk in de parochie ingewijd hebben, die onder het bestuur van Doornik viel. In 863 kwamen de gebieden Vlaanderen, het Gent-Kortrijkse, het Mepsegouw en het Doornikse onder het bestuur van Boudewijn I van Vlaanderen. Na zijn dood in 879 verwoestten de Noormannen het dorp, waaronder de toenmalige kerk en kapellen. In de 10e eeuw werd er een te Outrijve een nieuwe kruiskerk gebouwd, met bijhorende crypte. Het patronaat van deze kerk ging dus naar de abdij Sint-Pieter.

In de late 14e eeuw werd de eigendom van heerlijkheid Outrijve overgeheveld van de Sint-Pieters Abdij naar de baljuw van Dowaaï. Deze zou zich vanaf dan Richard van Autrive noemen. Op het einde van de 16e eeuw werd Outrijve door de godsdiensttwisten het strijdtoneel van meerdere veldslagen. De lokale inzet was de vesting die in 1582 ingenomen werd en later afgebroken.

In 1803 werd de parochie Outrijve van de dekenij Helkijn naar de dekenij Kortrijk overgeheveld. Uiteindelijk werd ze een deel van de dekenij van Avelgem.¹²

¹² <https://nl.wikipedia.org/wiki/Outrijve>

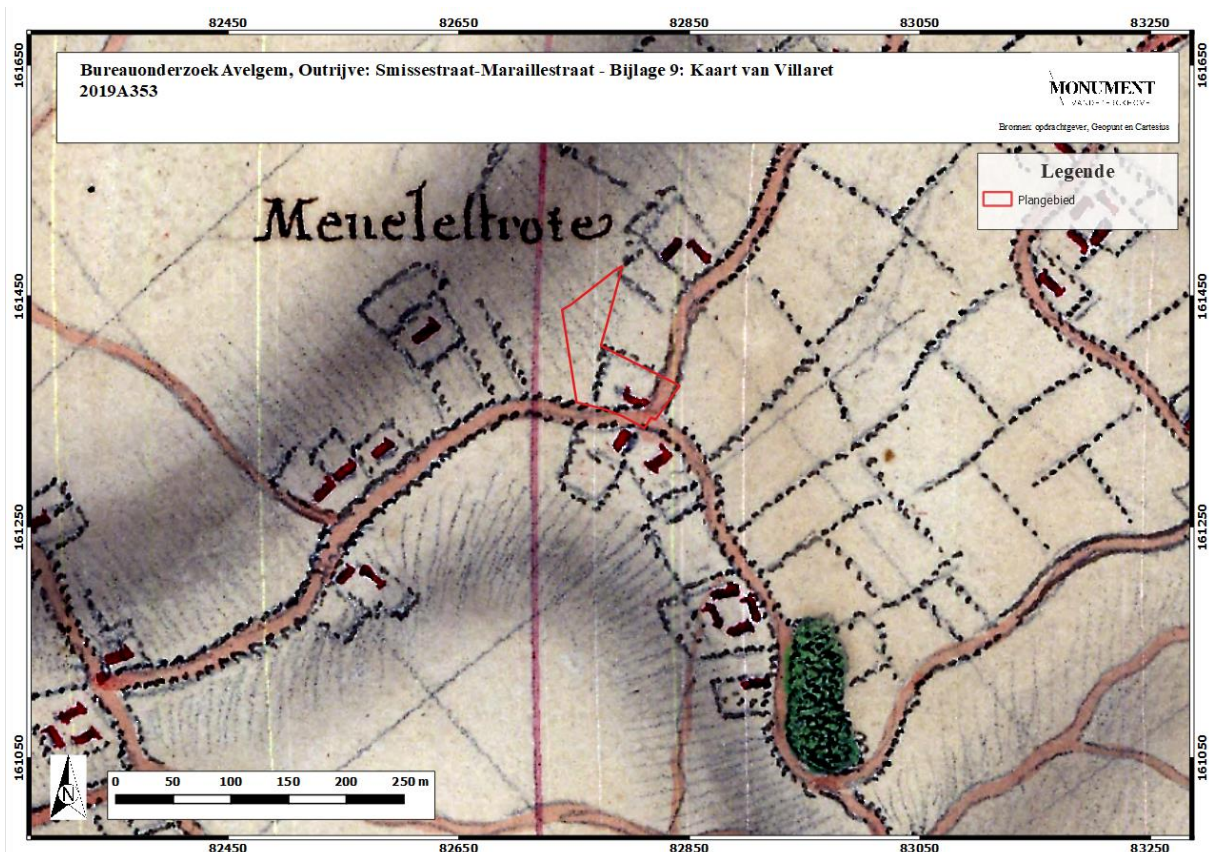
Over de geschiedenis van het plangebied is weinig geweten. Wel kunnen historische kaarten meer info aanleveren over het gebruik tijdens de laatste eeuwen.

3.2.2 Cartografische beschrijving projectgebied

3.2.2.1 Villaret kaarten (1745-1748)

Deze kaarten geven een overzichtsbeeld van ingescande en gegeorefreerde kaartbladen van de historisch-topografische kaart van het gebied tussen Gent-Doornik en Maastricht-Luik en zijn opgemaakt door koninklijk ingenieur Villaret tussen 1745-1748.

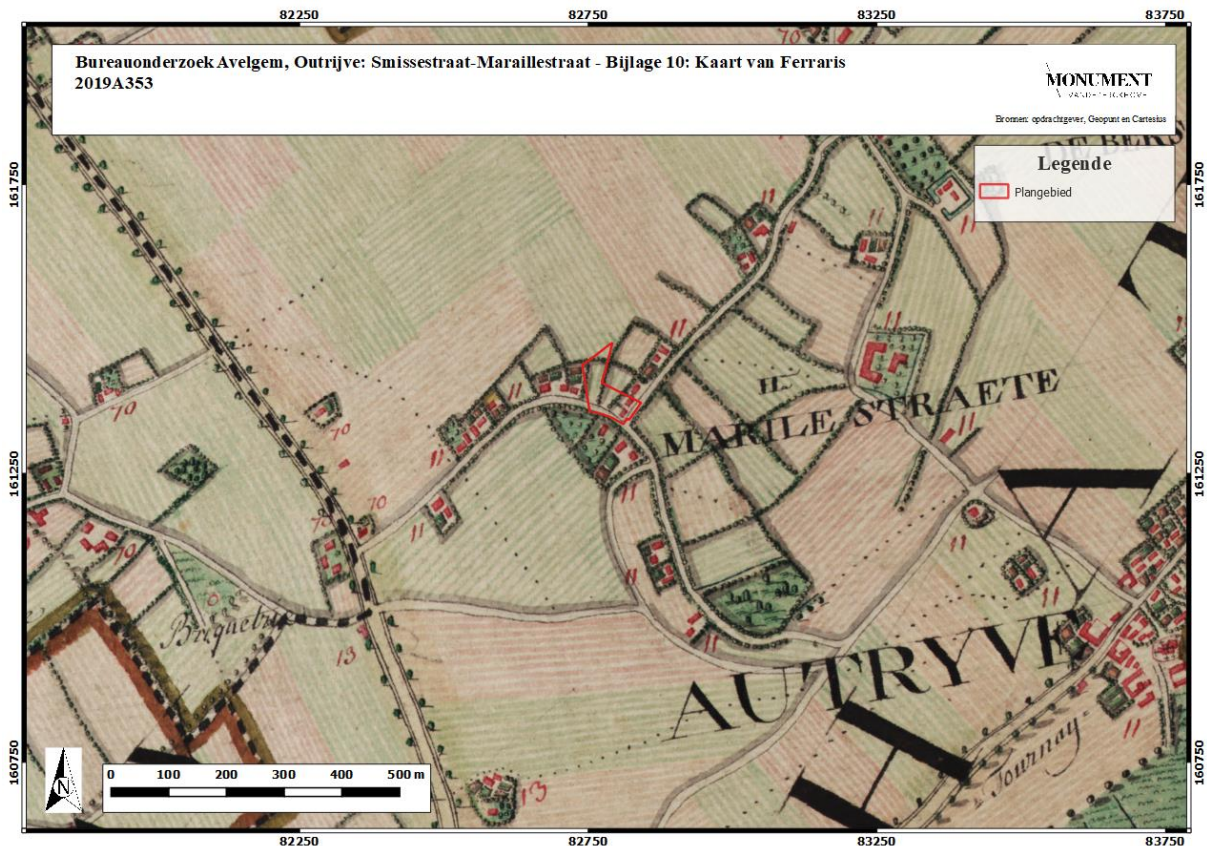
Op onderstaande kaart is te zien dat de hoek van de beide straten reeds bebouwd was in de jaren '40 van de 18de eeuw. De bebouwing bestaat uit een O-W georiënteerde hoeve. Een deel van de perceelsindeling is eveneens te zien. De hoogtes in het landschap ten zuiden en ten westen zijn ook op de kaart aangeduid.

Figuur 10: Projectgebied aangeduid op de kaart van Villaret (1745-1748) (zie bijlage 9).

3.2.2.2 Ferrariskaart (1770-1778)

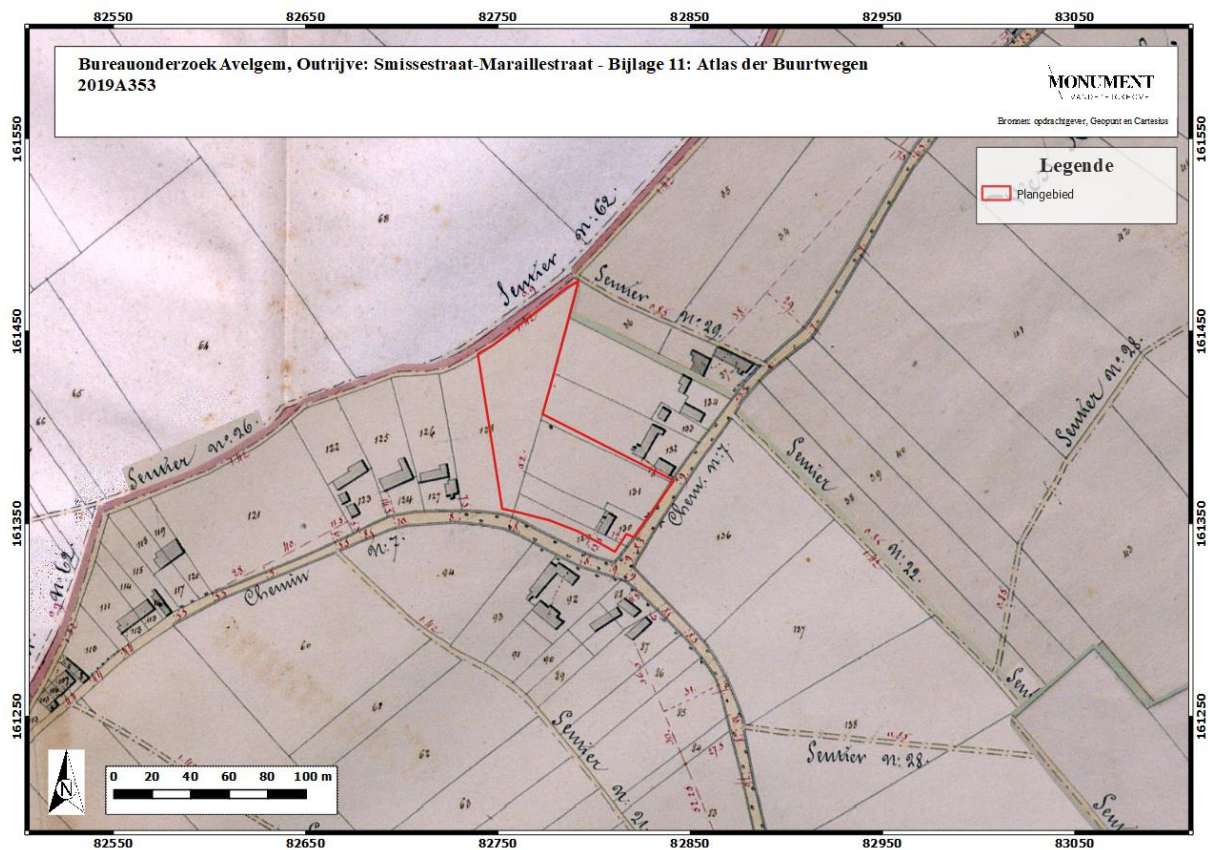
Op de Ferrariskaart (1770-1778) is te zien dat er twee gebouwen op het plangebied staan gelegen aan de Maraillestraat. Deze zijn in tegenstelling tot de ene hoeve op de Villaret kaart ZW-NO georiënteerd. De overige delen van het plangebied zijn als akker aangeduid.

Figuur 11: Projectgebied aangeduid op de Ferrariskaart (1771-1778) (zie bijlage 10).

3.2.2.3 Atlas der Buurtwegen (1841)

Op de Atlas der Buurtwegen is te zien dat het terrein nog steeds bebouwd is, weliswaar met één gebouw met een NW-NO oriëntatie. Het gebruik van het plangebied is niet duidelijk.

Figuur 12: Projectgebied aangeduid op de Atlas der Buurtwegen (1841) (zie bijlage 11).

3.2.2.4 Kaart van Vandermaelen (1846-1854)

Op de kaart van Vandermaelen (1846-1854) is een gelijkaardig beeld te zien waarbij ook het reliëf ten noorden is weergegeven. De bebouwing is zo goed als hetzelfde als die op de Atlas der Buurtwegen.

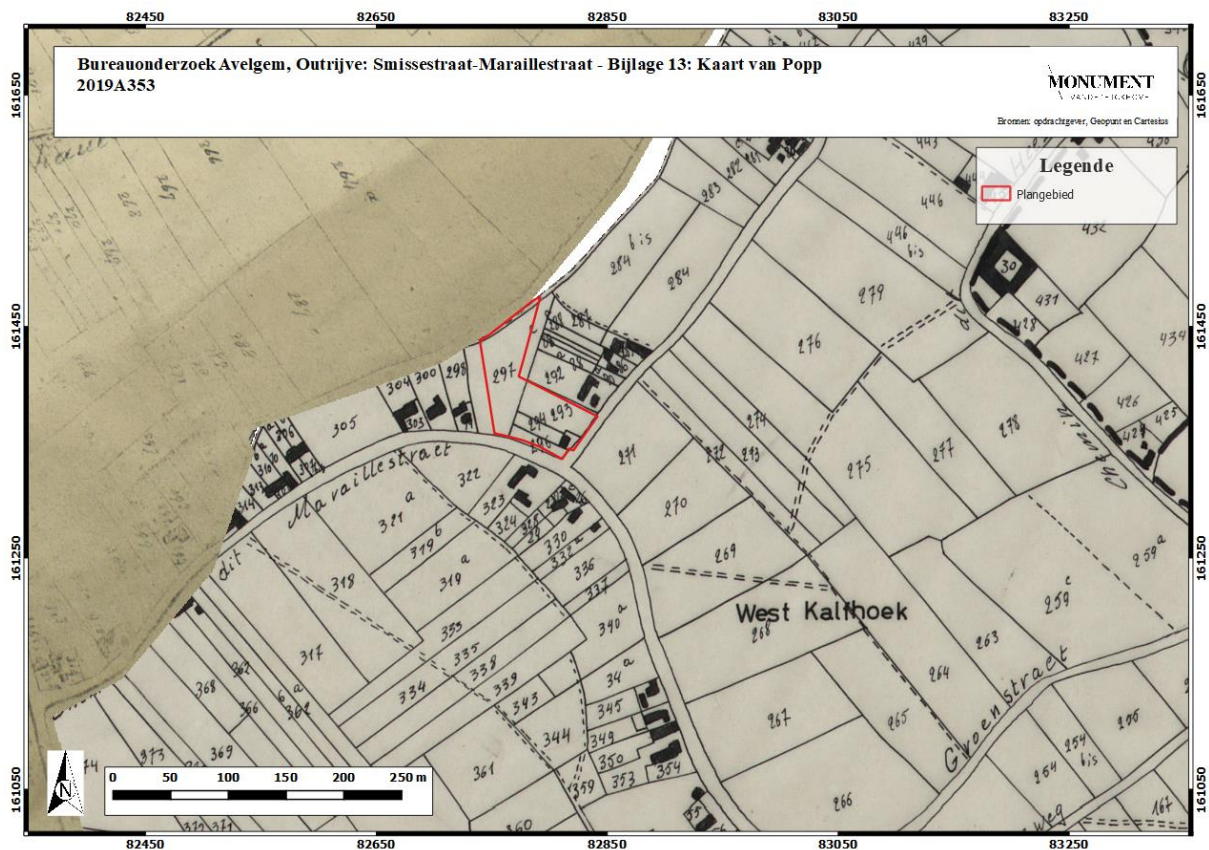

Figuur 13: Projectgebied aangeduid op de Kaart van Vandermaelen (1846-1854) (zie bijlage 12).

3.2.2.5 Kaart van Popp (1842-1879)

Op de kaart van Popp (1842-1879) is een zelfde beeld te zien als op de vorige twee kaarten. Het terrein is nog steeds bebouwd met eenzelfde woning/hoeve.

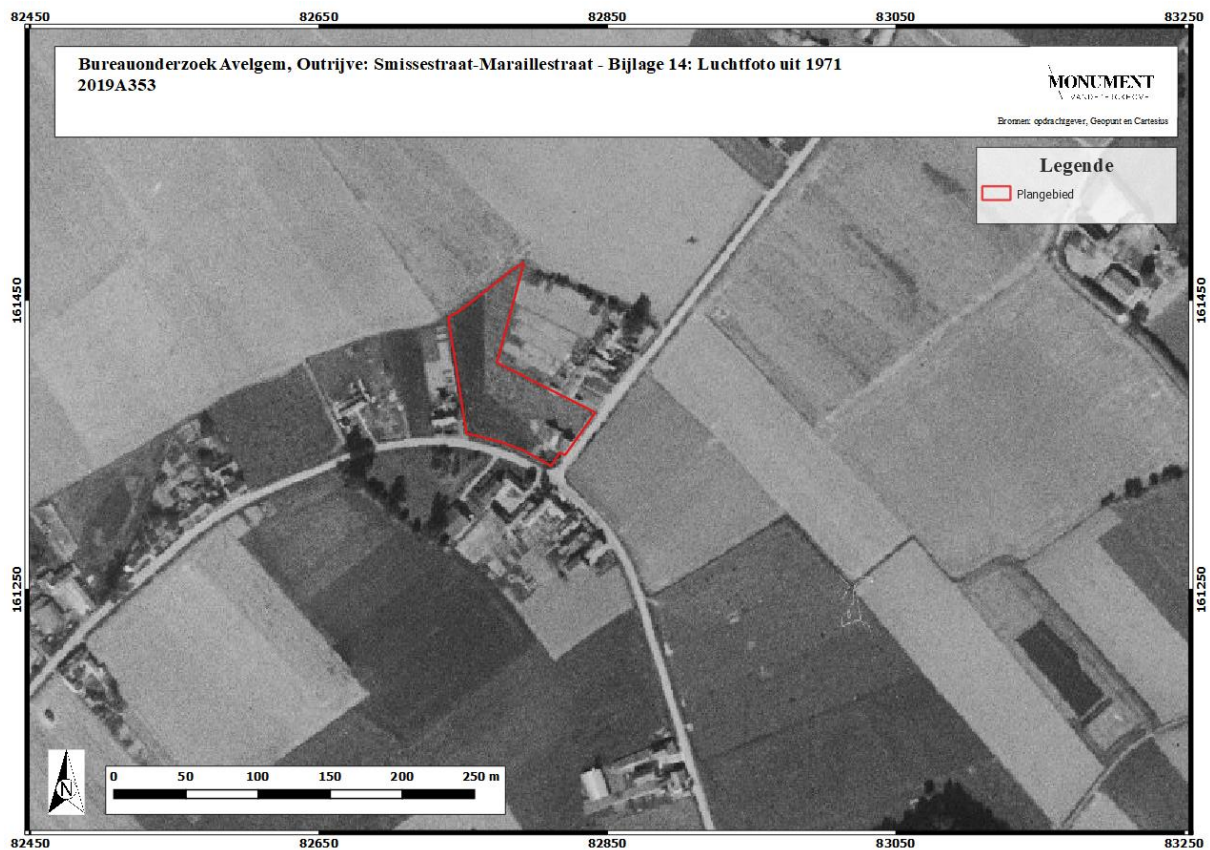
Op de site Cartesius.be staan verschillende kaarten die de periode ca. 1850-1971 overbruggen maar deze geven steeds eenzelfde beeld.

Figuur 14: Projectgebied aangeduid op de Kaart van Popp (1842-1879) (zie bijlage 13).

3.2.2.6 Luchtfoto uit 1971

Op de luchtfoto is een zelfde beeld te zien als op de kaarten van de 19de eeuw. Het is echter niet met zekerheid vast te stellen of het om dezelfde woning gaat.

Figuur 15: Projectgebied aangeduid op een luchtfoto uit 1971 (zie bijlage 14).

3.2.2.7 Luchtfoto uit 1990

Op de luchtfoto uit 1990 is net als op de vorige afbeeldingen een zelfde situatie te zien. Hier is ook duidelijk dat het om hetzelfde gebouw gaat als deze die er thans nog staat (zie Figuur 3). Het overige van het terrein is in gebruik als weide.

Figuur 16: Projectgebied aangeduid op een luchtfoto uit 1990 (zie bijlage 15).

3.3 Archeologisch kader

Op archeologisch vlak is er informatie uit de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) beschikbaar in de omgeving van het onderzoeksgebied. In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn volgende (belangrijkste) archeologische waarden bekend:

CAI ID: 73843: Outrijve Maraillestraat I: Op deze site, gelegen tegenaan het plangebied, werd er **Romeins** aardewerk aangetroffen uit de 2de eeuw. Overige resten kunnen zowel late ijzertijd als Romeinse tijd zijn. Uit de **steentijd** dateert een gepolijste bijl uit silex. Deze vondsten werden aangetroffen in het kader van een prospectiethesis.¹³ Dit geldt ook voor vele andere CAI-meldingen die hieronder vermeld worden.

CAI ID: 73857: Outrijve, Maraillestraat II: Op deze locatie, gelegen aan de overzijde van de straat tegenover het plangebied, werd een fragment van een gepolijste bijl en een veelhoekige kern gevonden die in de **steentijd** worden gedateerd. Uit de **nieuwe tijd** weet men op basis van kaartmateriaal dat er bewoning heeft gestaan (thans verdwenen). Deze hoeves stonden

¹³ Lauwers (P.), 1990, Archeologische Inventaris Vlaanderen, band XIII, Outryve-Bossuit, Gent

er nog niet in de late middeleeuwen gezien daar geen grijs aardewerk werd aangetroffen. Men concludeert dat de bebouwing ten vroegste uit het begin van de 16de eeuw dateert.

CAI ID: 73867: Outrijve, Heestertstraat IV: hier werd een losse werktuig op een afslag uit de **steentijd** aangetroffen.

CAI ID: 73851: Outrijve, Heestertstraat VI: geretocuheerd artefact op een afslag uit rood-bruine silex uit de **steentijd**.

CAI ID: 72847: Outrijve, Heestertstraat I: site met walgracht, Het toponiem WAL komt al in 1388 voor in Outryve, maar dit is de enige site met walgracht, dus slaat het vermoedelijk hier op. Vermoedelijk gaat deze site met walgracht terug tot de **veertiende eeuw**, van de oorspronkelijke gebouwen is niets bewaard.

CAI ID: 73830: Outrijve, Heestertstraat II: Uit de **steentijd** werd een fragment van een gepolijste bijl en een afslag uit geelachtige silex aangetroffen

CAI ID: 73831: Outrijve, Korenstraat I: Vermoedelijk uit het **midden-neolithicum** werden een schrabber, een geretoucheerd artefact en een mantelafslag uit silex aangetroffen.

CAI ID: 73840: Outrijve, Decoster/Tombeelmolen: **17de eeuwse** stenen molen op molendam met een wagenhuis. Waarschijnlijk was er een houten **laatmiddeleeuwse** voorganger op dezelfde locatie.¹⁴

CAI ID: 73846: Outrijve, Molenstraat IV: Vijf gertoucheerde afslagen en een fragment van een microkling worden tot de **steentijd** gedateerd. Het gaat hierbij om losse vondsten.

CAI ID: 73837: Outrijve, Molenstraat III: fragment van een geretoucheerde kling of microkling uit de **steentijd**.

CAI ID: 73874: Outrijve, Heestertstraat V: boor op afslag in bruine silex uit de **steentijd**.

CAI ID: 73835: Outrijve, Kouterstraat II: losse vondst van verschillende silexartefacten uit de **steentijd**.

CAI ID: 73865: Outrijve, Parochiekerk Sint-Pieter: **963**: oudste vermelding van de kerk van Outrijve in geschreven bronnen. **13de eeuw**: het vermoedelijk eerste bedehuis wordt vervangen door een eenbeukig kerkje opgetrokken in Doornikse kalksteen. 14de eeuw: bouw van de westtoren. 16de eeuw: tijdens de godsdienstoorlog wordt de kerk gedeeltelijk verwoest. 1618: ten gevolge van de zware verwoestingen wordt de kerk hersteld en uitgebreid.

¹⁴ Zie ook: <http://www.molenechos.org/molen.php?AdvSearch=808>

CAI ID: 73868: Outrijve, Hove te Hautrieve: Historische hoeve met gesloten opstelling, waarvan de oudste vermelding teruggaat tot **1408**. Er is niets bewaard van de gebouwen enkel het plattegrond is nog herkenbaar

CAI ID: 76639: Outrijve, Oudenaerdsesteenweg I (Ou 1): Losse vondst van een waaierschabber en een retouchoir uit het **midden-neolithicum**.

CAI ID: 73827: Outrijve, Doorniksesteenweg IV: vondstenconcentratie uit de periode **late middeleeuwen en post-middeleeuwen en recenter**. Mogelijk gaat het om resten van een verdwenen postmiddeleeuwse bewoning.

CAI ID: 73845: Outrijve, Doorniksesteenweg I: een kling en afslag uit de **steentijd** (losse vondst).

CAI ID: 73869: Outrijve, Smissestraat III: losse vondsten van een artefact op afslag, een schabber, een microkling en een microkling of kling uit de **steentijd**.

CAI ID: 73829: Outrijve, Doorniksesteenweg XVIII: losse vondst van een schabber, een artefact op afslag, een gepolijste bijl (fragment), een geretoucheerde afslag en een artefact op een afslag uit de **steentijd**.

CAI ID: 73854: Outrijve, Moenstraat IV: 2 schrabbers, 2 fragmenten van gepolijste bijlen, 2 geretoucheerde afslagen, een mantelafslag en 4 afslagen uit de **steentijd**. In **18de eeuw** stond er een hoeve, deze is in 19de eeuw vervangen door een huis dat uiteindelijk na 1961 werd afgebroken. Op deze plaats werd aardewerk en bouwpuin aangetroffen. Op cartografische bronnen wordt op deze plaats een karreweg en een hoeve weergegeven.

CAI ID: 73849: Outrijve, Smissestraat I: schabber op een afslag uit donkergrijze vleksilex uit de **steentijd**.

CAI ID: 73856: Outrijve, Smissestraat IV: 4 geretoucheerde artefacten, geretoucheerde afslag en een artefact uit silex. Deze dateren uit het **midden-neolithicum**.

CAI ID: 73848: Bossuit, Moenstraat I: geretoucheerd artefact op een microkling uit de **steentijd**.

CAI ID: 73802: Bossuit, Moenstraat II: een schabber op afslag uit zwarte silex, een geretoucheerde afslag uit lichtgrijze vleksilex en een geretoucheerde afslag uit lichtgrijze silex die alle dateren in de **steentijd**.

CAI ID: 73801: Bossuit, Moenstraat III: verschillende silex artefacten uit de steentijd (losse vondsten).

CAI ID: 73796: Bossuit, Plein II : verschillende silexartefacten uit de **steentijd**. Alle zijn losse vondsten.

CAI ID: 73800: Bossuit, Plein III: een geretoucheerde afslag uit silex, losse vondst die uit de **steentijd** dateert. Verder werden ook een aantal scherven aangetroffen die dateren uit de **late middeleeuwen** of post-middeleeuwen.

CAI ID: 73795: Bossuit, Plein I: Twee silex artefacten uit de **steentijd**.

CAI ID: 73946: Alveringem-Beveren, Lindestraat 22 : Site met walgracht uit de **late middeleeuwen**

CAI ID: 73839: Outrijve, Doorniksesteenweg XXII: paal geplaatst bij bouw van huis **eind 18de eeuw** schandpaal was deel van kasteel, maar met afbraak van kasteel van Outryve werd de paal naar de dorpskern gebracht (dit huis is met stenen van het kasteel opgetrokken)

CAI ID: 73852: Outrijve, Okkerdriesstraat VII: lithisch materiaal (boortje op afslag, geretoucheerde afslag en een grote afslag) uit de **steentijd**.

CAI ID: 73804: Bossuit, Plein IV verschillende artefacten op afslag en een microkling uit de **steentijd**.

CAI ID: 72844: Bossuit, Hof van Ename/Hof te Bossuit: **laatmiddeleeuws** site met walgracht: Historische hoeve z.g. "Hof van Ename" of "Hof van Bossuit". De heuvelrug waarop de hoeve is ontstaan was reeds bewoond in de Romeinse tijd, als centrum van een villa. De hoeve zelf wordt al vroeg in verschillende teksten genoemd, o.m. in 1181 (als zijnde deel uitmakend van het allodium gelegen te Bossuit), verdere vermeldingen in 1236 en 1335. In 1477 brandt de hoeve als gevolg van de oorlogen in de streek af. Eén jaar later zijn de herstellingswerken van de hoeve nog aan de gang. Uit de **Romeinse tijd** dateren resten bouw materiaal en sporen van Romeinse nederzetting bij Hof van Ename: brokstukken van onderbouw van Romeinse constructie. Hoeve werd waarschijnlijk op Romeinse resten opgetrokken. Uit de **steentijd** werden ook enkele afslagen van zwarte vleksilex aangetroffen.

CAI ID: 73815: Bossuit, Doorniksesteenweg VII : losse vondst handgevormd en een vondst gedraaid aardewerk uit de **Vroeg-Romeinse tijd** (1ste – 2de eeuw na Christus).

CAI ID: 73803: Bossuit, Trekweg I: wandscherf handgevormd aardewerk, chamotteverschraling uit de **late ijzertijd**, mogelijk Romeinse periode

CAI ID: 76689: Bossuit, Schelde (BO2): **Neolithisch** randfragment (rand, hals, schouder en gedeelte van de buik) van een vrij dunwandig exemplaar waarvan de klei gemagerd is met verbrande silexfragmenten en organisch materiaal. Typologie: Tulpbeker met sterk slingerend S-vormig profiel. Verder ook nog een bijl in hertegewei en een houweel met enkelvoudig handvat

CAI ID: 76639: Outrijve, Oudenaerdsesteenweg I (Ou 1): **midden-neolithicum**: 1 waaierschrabber en 1 retouchoir

CAI ID: 73825: Outrijve, Doorniksesteenweg XVI: naam en kasteel vanaf **14de eeuw** in literatuur en afgebroken in 18de eeuw, meer precies tussen 1771-1778 en 1784.

In de omgeving van het plangebied zijn er archeologische resten vastgesteld sinds het neolithicum tot recente tijden. De resten uit het neolithicum schieten er kwantitatief boven uit al heeft dit met name te maken met een intensieve prospectie in het kader van een thesis uit 1990. Desalniettemin is het duidelijk dat de perioden vanaf de introductie van de landbouw (neolithicum) vertegenwoordigd zijn, doorlopend tot in de recente tijden. Deze sites zijn duidelijk gerelateerd aan de nabijheid van de Schelde en andere waterlopen op een zone waar vruchtbare bodems dagzomen.

Uit de ruimere omgeving (5km ten oosten) zijn ook resten bekend uit de periode van de jagers-verzamelaars (paleo- en mesolithium). Het gaat daar bvb om ID 501185 waarbij een grote hoeveelheid lithische artefacten zijn aangetroffen uit het midden-paleolithicum en mesolithicum. Topografisch zijn deze en andere vondsten steeds gelegen op de hoogtes in het landschap, zoals hier de Kluisberg.

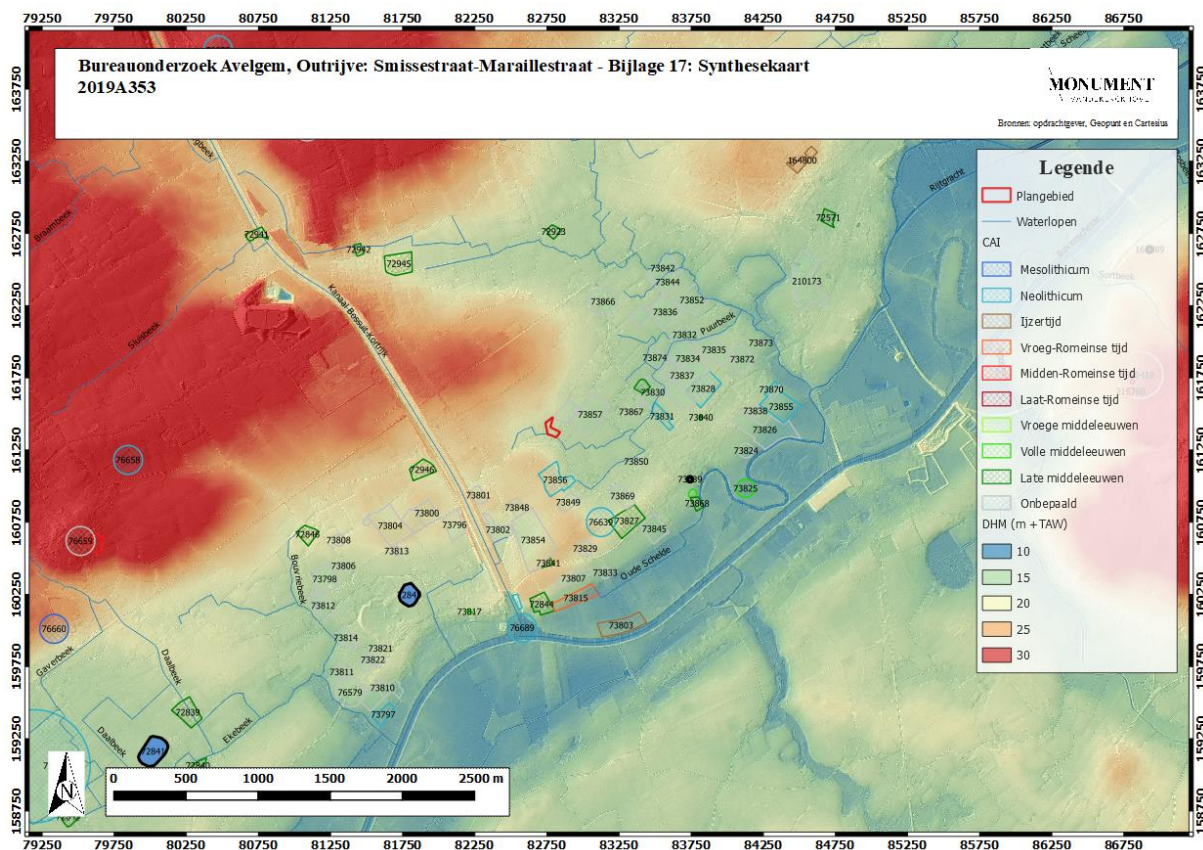

3.4 Synthese

3.4.1 Verwachtingspatroon

Op basis van het voorgaande assessment kan volgend verwachtingspatroon naar voor geschoven worden:

- Het plangebied bestaat uit een woning (hoeve) met een bijhorende weide. Deze heeft een totale oppervlakte van ca. 6.000 m². Het noordelijke deel zal agrarische zone blijven (ca. 2.000 m²), de zuidelijke zone (c. 4.000 m²) zal verkaveld worden voor de bouw van acht nieuwe woningen met carport en garage.
- Geomorfologisch gezien bevindt het plangebied zich aan de rand van de vlakte van de Schelde. Het gebied tussen Leie en Schelde, net ten westen van het plangebied, wordt getypeerd door een golvend landschap. Het gebied nabij de Schelde, waarin het plangebied gelegen is, is een stuk egaler qua topografie.
- Het plangebied is gelegen op een hoogte tussen 18,5 m in het noordwesten en ca. 17m in het zuidoosten waar het ter hoogte van de Puurbeek in het zuidoosten verder daalt naar 16m +TAW.
- Algemeen geografisch maakt het terrein deel uit van de zandleem- en leemstreek. De bodem bestaat er uit een matig natte leembodem met een matig droge zandleembodem ter hoogte van de woning. Bij leembodems kan er colluvium aanwezig zijn. Deze gegevens zijn interessant voor oude bewoningsresten uit het paleo- en mesolithicum omdat het plangebied op een gradiëntsituatie gelegen is (tussen hoge/droge en lagere/natte delen in het landschap) en dit als gevolg kan hebben dat resten uit de steentijd (of jonger) door deze sedimenten zijn afgedekt.
- Niet alleen voor vondstensites maar ook voor sporensites is het gebied interessant. De leemrijke bodem is aantrekkelijk voor landbouw. De bewoning in de omgeving van het plangebied gaat dan ook al terug tot in de steentijd en meer bepaald het neolithicum, de periode wanneer de landbouw werd geïntroduceerd. Oudere resten zijn minder waarschijnlijk omdat die meer op de hoogtes in het landschap verwacht worden. Deze kunnen wel uit context voorkomen in het colluvium.
- Op basis van archeologische en historische info kunnen er binnen het plangebied dus resten voorkomen vanaf het neolithicum doorlopend tot recente tijden.
- Uit cartografische bronnen blijkt dat het terrein reeds in de 18de eeuw bebouwd was. De bebouwing had een andere oriëntatie dan de huidige bebouwing die -vermoedelijk- teruggaat tot de 19de en mogelijk eind 18de eeuw. De bebouwing was steeds gelegen in de zuidoostelijke hoek nabij het kruispunt.
- Op basis van de geologische, bodemkundige, archeologische, cartografische en historische gegevens kan dus er een archeologisch potentieel vooropgesteld worden voor de perioden vanaf de steentijd (met name het neolithicum) tot en met recente tijden.

Figuur 18: CAI-sites en het plangebied (in rood) aangeduid op de hoogtekaart (zie bijlage 17).

3.4.2 Afweging verder vooronderzoek

In eerste instantie wordt nagegaan of een verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem noodzakelijk is, omdat de opsporing van archeologische sites bij voorkeur gebeurt via een zo miniem mogelijke verstoring van de bodem. Indien het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem de afwezigheid van een archeologische site niet kan staven, wordt overgegaan naar een vooronderzoek met ingreep in de bodem. In geval de aanwezigheid van een archeologische site wordt bevestigd, dient men te proberen die *in situ* te bewaren. Indien dit niet mogelijk is, dient men over te gaan tot een opgraving.

Het uitgevoerde bureauonderzoek kan geen uitsluitsel bieden omtrent de eigenlijke bodemopbouw: de bodem is gekarteerd als een matig droge zandleembodem en een matig natte leembodem. Op basis van het bureauonderzoek zijn er aanwijzingen dat er een begraven bodem aanwezig is, er kan namelijk colluvium aanwezig zijn. Dit zijn belangrijke factoren om in te schatten of er goede bewaring kan zijn van bvb. steentijdsites, wat de eventuele graad van verstoring is en of er al dan niet een archeologische site aanwezig is binnen het projectgebied. Om deze vragen te kunnen beantwoorden, dient in eerste instantie

gebruik gemaakt te worden van bijkomend vooronderzoek zonder ingreep in de bodem, eventueel gevolgd door vooronderzoek(en) met ingreep in de bodem.

De geplande bebouwing zal voor een bodemverstoring zorgen van nog ongekennde diepte. Of dit een impact heeft op eventueel bewaard archeologisch erfgoed is op basis van het bureauonderzoek niet uit te maken. Aan de hand van het bureauonderzoek blijkt dat de kans op de aanwezigheid van een archeologische site reëel is. Hiervoor dient verder vooronderzoek op het terrein te gebeuren.

3.4.3 Verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Onder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem wordt verstaan: landschappelijk bodemonderzoek, geofysisch onderzoek en veldkartering. Hieronder worden deze drie technieken besproken en geëvalueerd naar hun relevantie in het kader van dit onderzoek.

3.4.3.1 Landschappelijk bodemonderzoek

Dit type onderzoek heeft tot doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door middel van boringen of profielputten. Met deze methode kan met een minimale impact in de bodem toch heel wat informatie verkregen worden. De methode wordt binnen de archeologie vooral aangewend om het bodemkundig potentieel na te gaan voor de aanwezigheid van goed bewaarde steentijdsites. Op basis van de bodemkaart zijn er indicaties dat er binnen het projectgebied een begraven bodem (vb. door colluvium) te verwachten is waardoor de kans op het aantreffen van een steentijdsite bestaat.

Dit type onderzoek heeft tot doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door middel van boringen of profielputten. In dit geval lijkt het opportuun om op dit terrein verspreid een aantal landschappelijke boringen te plaatsen. Met deze methode kan met een minimale impact in de bodem toch heel wat informatie verkregen worden:

- Hoe is de bodemopbouw?
- Is er een plaggendek aanwezig en wat is de dikte ervan?
- Is er onder het plaggendek een afgedekte podzolbodem aanwezig? Dit kan van belang zijn voor inschatten of er enig potentieel is op de aanwezigheid van een steentijdsite binnen het projectgebied.
- Is er een archeologisch niveau aanwezig, en op welke diepte bevindt zich dit?
- Wat was de impact in de bodem van de bestaande bebouwing?

Er wordt geadviseerd om dit booronderzoek uit te voeren om bovenstaande vraagstellingen (bodemopbouw, verstoringsgraad, aan- of afwezigheid podzolbodem) te kunnen beantwoorden. Gezien de huidige situatie op het terrein, waarbij een deel van het

projectgebied bebouwd/verhard is, is het echter niet mogelijk om dit onderzoek uit te voeren vóór de sloop van de gebouwen. Het zal dus noodzakelijk zijn dit uit te voeren als een uitgesteld vooronderzoek zonder ingreep in de bodem.

3.4.3.2 Geofysisch onderzoek

Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. Ook kent deze methode haar nut bij het opsporen van explosieven. Onder dit type onderzoek vallen verschillende opsporingstechnieken: magnetometrie, weerstandsmetingen, grondradar enz.

Dit type onderzoek wordt voor deze site echter niet weerhouden. Hoewel mogelijk en niet schadelijk, is dit onderzoek niet noodzakelijk en niet optimaal bruikbaar om de huidige vraagstellingen te kunnen beantwoorden. Het is bijvoorbeeld met dit onderzoek niet mogelijk om de eventuele aanwezigheid van colluvium binnen het projectgebied te detecteren.

3.4.3.3 Veldkartering

Veldkartering heeft tot doel om relevante archeologische indicatoren te zoeken door middel van een visuele inspectie van het terrein. Het terrein is dan wel in gebruik als weide waardoor deze methode toepasbaar is. Echter kan hierbij geen inzicht verkregen worden in de ruimtelijke relatie tussen verschillende vondsten en sporen die in de bodem bevinden. Deze methode wordt daarom niet toegepast.

3.4.4 Verder vooronderzoek met ingreep in de bodem

3.4.4.1 Verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek

Dit type onderzoek heeft tot doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Deze methode is vooral nuttig om steentijdsites te detecteren aangezien dergelijke sites quasi steeds enkel bestaan uit een losse vondstenspreiding van voornamelijk lithisch materiaal. Grondsporen, zeker voor de vroege prehistorie, komen zelden of nooit voor waardoor een proefsleuvenonderzoek hier geen betrouwbare optie is.

Dit verkennend archeologisch booronderzoek dient enkel uitgevoerd indien de landschappelijke boringen aantonen dat er bodemkundig gezien potentieel is op de aanwezigheid van steentijd (door de aanwezigheid van een begraven bodem).

Indien dit verkennend archeologisch booronderzoek effectief zones kan aantonen die mogelijk wijzen op een steentijdsite, dan dient dit verder onderzocht te worden. Indien het relatief grote

zones betreft kan geopteerd worden voor een verdichting van het boorgrid (= waarderend archeologisch booronderzoek). Bij relatief kleine zones is het zinvoller om te werken met proefputten in functie van een steentijd artefactensite van 1m². Aantal en grid zijn te bepalen in functie van de resultaten uit het booronderzoek.

Na afloop van deze verschillende prospectiefasen wordt op basis van de resultaten advies gegeven over eventueel verder onderzoek van de steentijdlocaties.

3.4.4.2 Proefsleuven en proefputten

Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Op die manier kan er een optimale inschatting gemaakt worden van het kennispotentieel aangezien deze methode informatie verschaft omtrent verspreiding, bewaring, aard en datering van de aangetroffen archeologische sporen.¹⁵ Daarnaast is er ook direct een duidelijk zicht op de bodemopbouw en kan, indien nodig, alsnog bijkomend steentijdonderzoek uitgevoerd worden.

Er wordt geadviseerd om de zone die bedreigt wordt door de geplande werken verder te onderzoeken aan de hand van proefsleuven. De periodes vanaf ca. het neolithicum kenmerken zich namelijk door de aanwezigheid van grondsporen die optimaal worden gedetecteerd met deze prospectiemethode.

Ook deze fase in het onderzoek kan nog niet worden aangevat en dient meegenomen in het traject van uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem.

3.4.5 Beantwoording van de onderzoeksvragen

Op basis van het bureauonderzoek kunnen de onderzoeksvragen als volgt beantwoord worden:

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?

Neen, er zijn geen dergelijke gegevens bekend over het plangebied zelf met uitzondering dat het zuidoostelijke deel van het terrein in de 18de eeuw, en mogelijk vroeger, bebouwd was.

- Zijn er indicaties dat de bodem (deels) verstoord is?

¹⁵ HANECA K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S. en ERVYNCK A. juli 2016, p. 55.

De enige indicatie dat de bodem mogelijk (deels) verstoord is het historische gebruik als akker waardoor de ploeglaag per definitie verstoord is. Al kunnen ook in deze laag vondsten voorkomen. De bebouwing zal ook een verstoring teweeg gebracht hebben op eventueel aanwezige oudere resten.

- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?

Hiervoor zijn geen duidelijke aanwijzingen. De bewaring van het bodemarchief dient daarom voorwerp uit te maken van verder onderzoek.

- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

Binnen het plangebied zal een deel van het terrein (ca. 4.000m²) verkaveld worden. Er dient daarom vanuit gegaan worden dat de bodem in deze bodem volledig verstoord zal worden.

- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?

Op basis van enkel het bureauonderzoek kunnen deze vragen niet beantwoord worden.

- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

Het is duidelijk dat de vooropgestelde onderzoeksvragen enkel en alleen op basis van het bureauonderzoek niet kunnen worden beantwoord. De hoogstwaarschijnlijke aan- of afwezigheid van een archeologische site kan namelijk niet voldoende worden gestaafd waardoor ook geen gemotiveerde uitspraak mogelijk is omtrent de verder te nemen maatregelen. Bijgevolg is het noodzakelijk bijkomende onderzoeksfases voor te stellen.

Zoals hierboven geëvalueerd wordt voorgesteld om, na de sloop van de huidige gebouwen, over te gaan tot een landschappelijk booronderzoek dat een licht moet werpen op de gaafheid van de bodem, de bodemopbouw en de eventuele aanwezigheid van een begraven bodem. Dit laatste is van belang voor de eventuele aanwezigheid van steentijdsites.

Indien de resultaten van dit landschappelijk booronderzoek de aanwezigheid van een begraven bodem bevestigen, dient de mogelijke aanwezigheid van steentijdsites te

worden gecontroleerd aan de hand van een verkennend archeologisch booronderzoek dat, indien positief, wordt aangevuld met een waarderend archeologisch booronderzoek of proefputten in functie van artefacten steentijdsites.

Na deze onderzoeken, die zich toespitsen op de bewaring van de bodem en het al dan niet aanwezig zijn van een steentijdsite, dient het projectgebied nog onderzocht te worden via proefsleuven indien de landschappelijke boringen de aanwezigheid aantonen van een archeologisch niveau binnen de perimeter van de geplande uitgravingen (60cm tot 150cm diep).

De modaliteiten van de voorgestelde onderzoeksmethoden worden besproken in het programma van maatregelen. De vraagstellingen per onderzoeksmethode worden eveneens behandeld in het programma van maatregelen. Elke onderzoeksmethode is succesvol beëindigd wanneer haar vraagstellingen succesvol kunnen worden beantwoord. Zolang niet alle onderzoeksvragen succesvol kunnen worden beantwoord, dient men over te gaan op de volgende onderzoeksmethode zoals hierboven besproken.

4 Samenvatting

Het plangebied is gelegen in Outrijve (gemeente Avelgem) aan de hoek van Maraillestraat en de Smissestraat en omvat een oppervlakte van ca. 6000m². Het terrein is momenteel in gebruik als weide. In de zuidoostelijke hoek is er een woning aanwezig. Binnen de toekomstige werken zal het terrein verkaveld worden om wooneenheden te realiseren. Hierbij zal ca. 4000m² verkaveld worden. De noordelijke zone blijft zijn agrarisch gebruik behouden.

Geomorfologisch gezien bevindt het plangebied zich aan de rand van de vlakte van de Schelde. Het gebied tussen Leie en Schelde, net ten westen van het plangebied, wordt getypeerd door een golvend landschap. Het gebied nabij de Schelde, waarin het plangebied gelegen is, is een stuk egaler qua topografie. Het plangebied is gelegen op een hoogte tussen 18,5 m in het noordwesten en ca. 17m in het zuidoosten waar het ter hoogte van de Puurbeek in het zuidoosten verder daalt naar 16m +TAW.

De bodem bestaat er uit een matig natte leembodem met een matig droge zandleembodem ter hoogte van de woning. Bij leembodems kan er colluvium aanwezig zijn. Niet alleen voor vondstensites maar ook voor sporensites is het gebied interessant. De leemrijke bodem is aantrekkelijk voor landbouw. De bewoning in de omgeving van het plangebied gaat dan ook al terug tot in de steentijd en meer bepaald het neolithicum. Op basis van de geologische, bodemkundige, archeologische, cartografische en historische gegevens kan er een archeologisch potentieel vooropgesteld worden voor de perioden vanaf de steentijd (met name het neolithicum) tot en met recente tijden.

Gezien de toekomstige werken impact zullen hebben op de bodem bestaat de kans dat eventueel aanwezige archeologische waarden vernietigd zullen worden. Om deze redenen wordt er een vervolgonderzoek geadviseerd in de vorm van proefsleuven. Dit wordt verder besproken in het programma van maatregelen.

5 BIBLIOGRAFIE

5.1 Literatuur

- HANECA K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S., ERVYNCK A. 2016, Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar de optimale strategie, *Onderzoeksrapporten Onroerend Erfgoed* 48.

5.2 Internetbronnen

- <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>
- <http://inventaris.onroenderfgoed.be>
- <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>
- <http://www.geopunt.be/>
- <http://www.ngi.be/topomapviewer/>
- <https://cai.onroenderfgoed.be/>

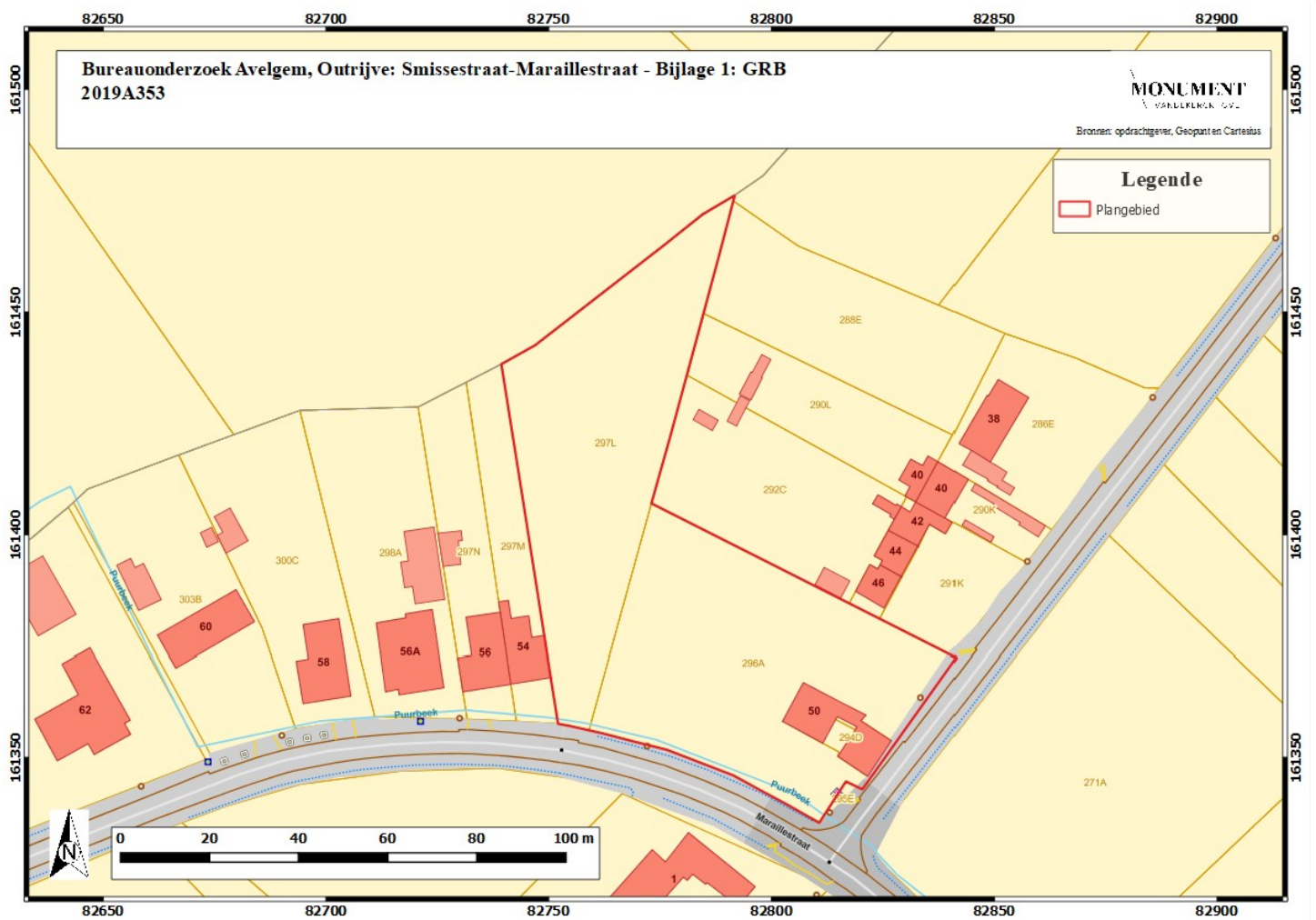
6 BIJLAGEN

6.1 Plannenlijst

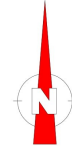
Projectcode	2019A343
Onderwerp	Plannenlijst
Plannummer	Bijlage 1
Type	Kadasterplan onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	1-1200
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	10/07/2019
Plannummer	Bijlage 2
Type	Bouwplannen aangeleverd door de opdrachtgever
Aanmaakschaal	1-1200
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	10/07/2019
Plannummer	Bijlage 3
Type	Luchtfoto, aanduiding van de werken
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	10/07/2019
Plannummer	Bijlage 4
Type	Topografische kaart
Aanmaakschaal	1-15000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	10/07/2019
Plannummer	Bijlage 5
Type	Luchtfoto uit 2018
Aanmaakschaal	1-1500
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	10/07/2019
Plannummer	Bijlage 6
Type	Digitaal terreinmodel onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	1-15000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	10/07/2019

Plannummer	Bijlage 7
Type	Digitaal terreinmodel detail onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	1-4000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	10/07/2019
Plannummer	Bijlage 8
Type	Tertiair geologische kaart onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	1-4000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	10/07/2019
Plannummer	Bijlage 9
Type	Quartair geologische kaart onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	1-4000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	10/07/2019
Plannummer	Bijlage 10
Type	Bodemkaart onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	1-3000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	10/07/2019
Plannummer	Bijlage 11
Type	Historische kaart Ferraris – onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	1-3000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	10/07/2019
Plannummer	Bijlage 12
Type	Historische kaart Atlas der Buurtwegen – onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	1-3000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	10/07/2019
Plannummer	Bijlage 13
Type	Historische kaart van Popp – onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	1-2500
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	10/07/2019
Plannummer	Bijlage 14

Type	Historische kaart van Vandermaelen - onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	1-2500
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	10/07/2019
Plannummer	Bijlage 15
Type	Orthofoto 1990 – onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	1-1500
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	10/07/2019
Plannummer	Bijlage 16
Type	CAI-kaart op het kadasterplan
Aanmaakschaal	1-15000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	10/07/2019
Plannummer	Bijlage 17
Type	Synthesekaart (CAI en DHM)
Aanmaakschaal	1-20000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	10/07/2019
Plannummer	Bijlage 18
Type	Proefsleuvenkaart
Aanmaakschaal	1-1000
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	10/07/2019

Verkavelingsplan 09/05/2019

schaal: 1/250

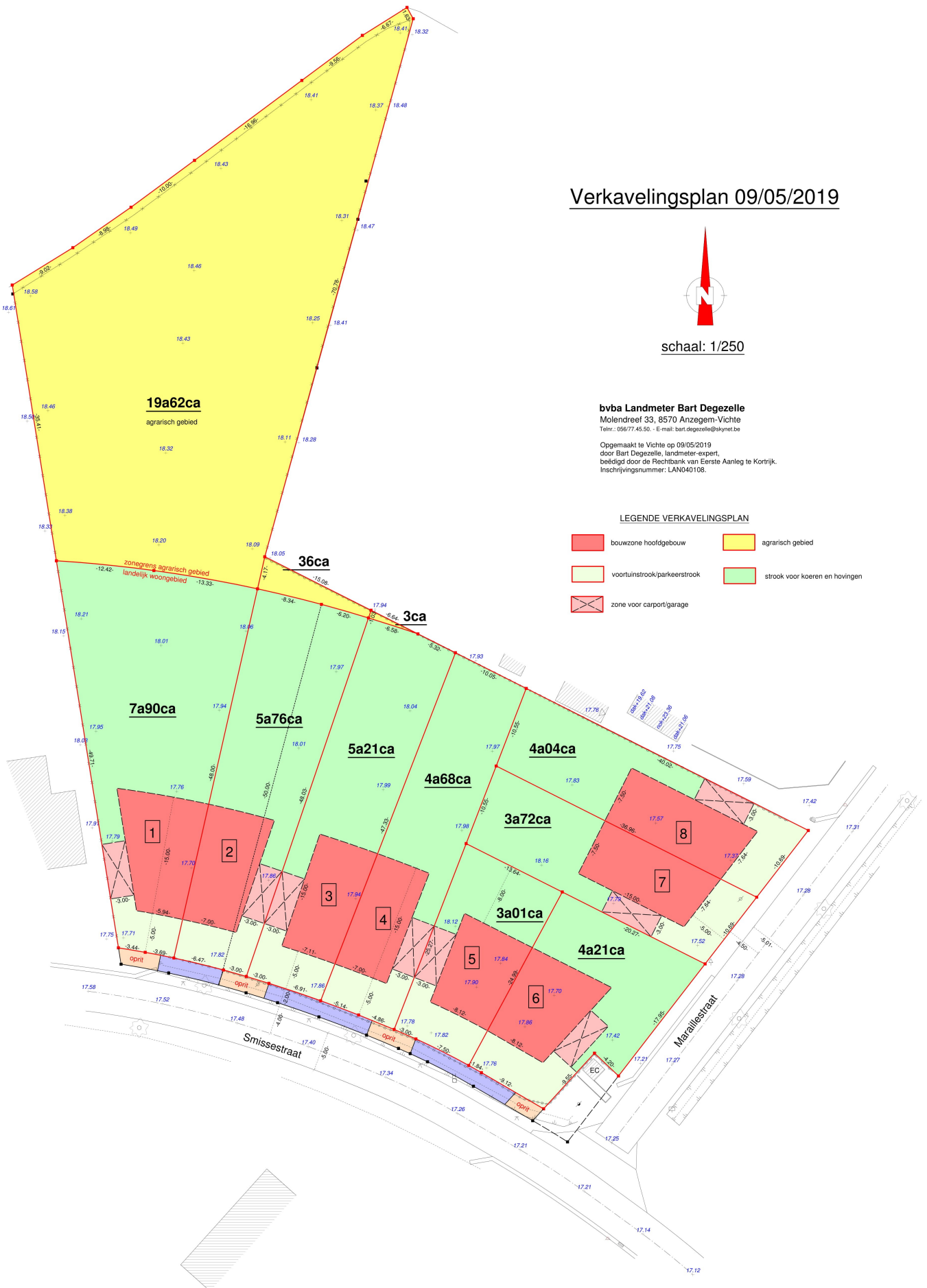
19a62ca
agrarisch gebied

bvba Landmeter Bart Degezelle
Molendreef 33, 8570 Anzegem-Vichte
Telnr.: 056/77.45.50 - E-mail: bart.degezelle@skynet.be

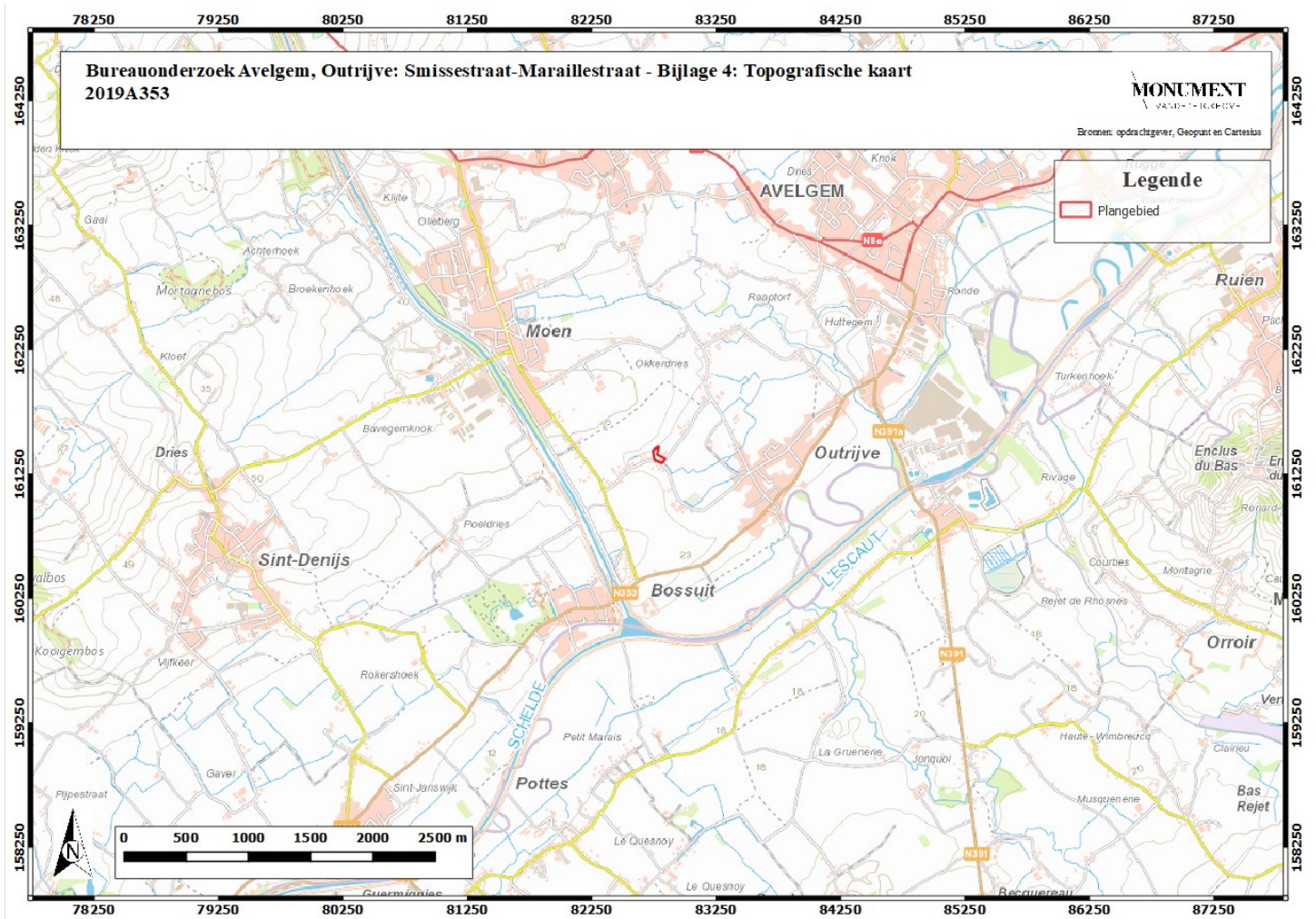
Opgemaakt te Vichte op 09/05/2019
door Bart Degezelle, landmeter-expert,
beëdigd door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Kortrijk.
Inschrijvingsnummer: LAND40106.

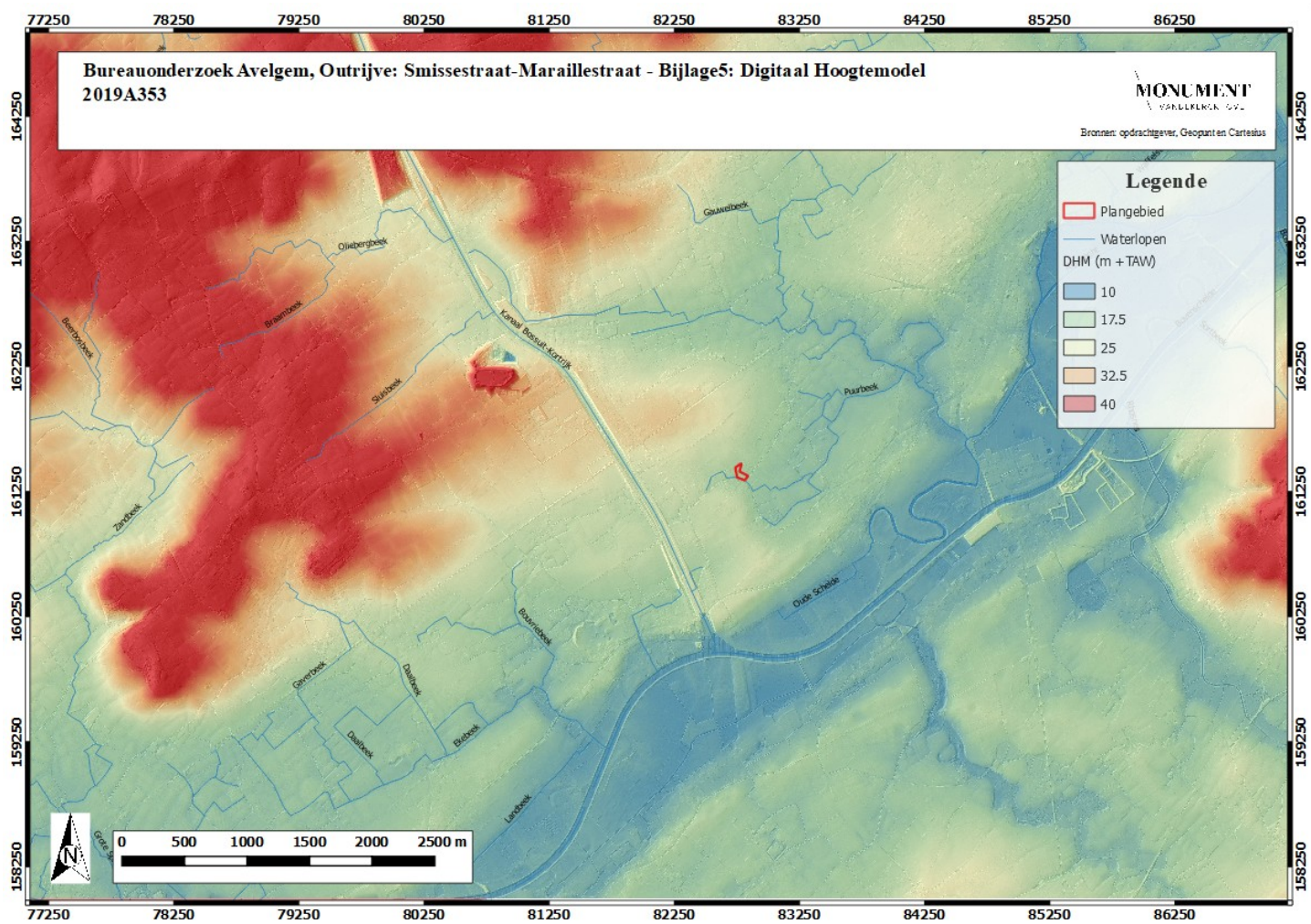
LEGENDE VERKAVELINGSPLAN

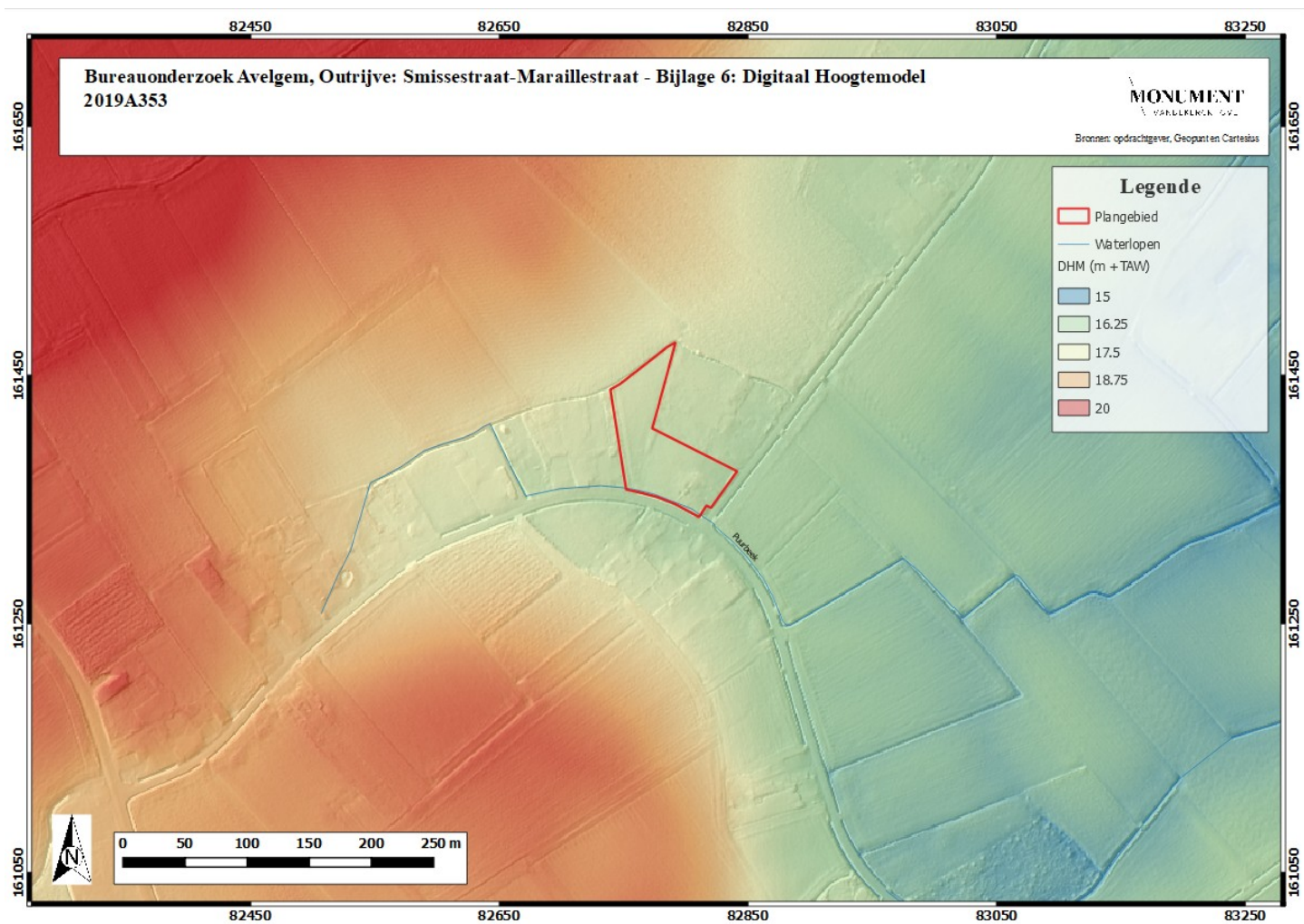
	bouwzone hoofdgebouw		agrarisch gebied
	voortuinstrook/parkerstrook		strook voor koeren en hovingen
	zone voor carport/garage		

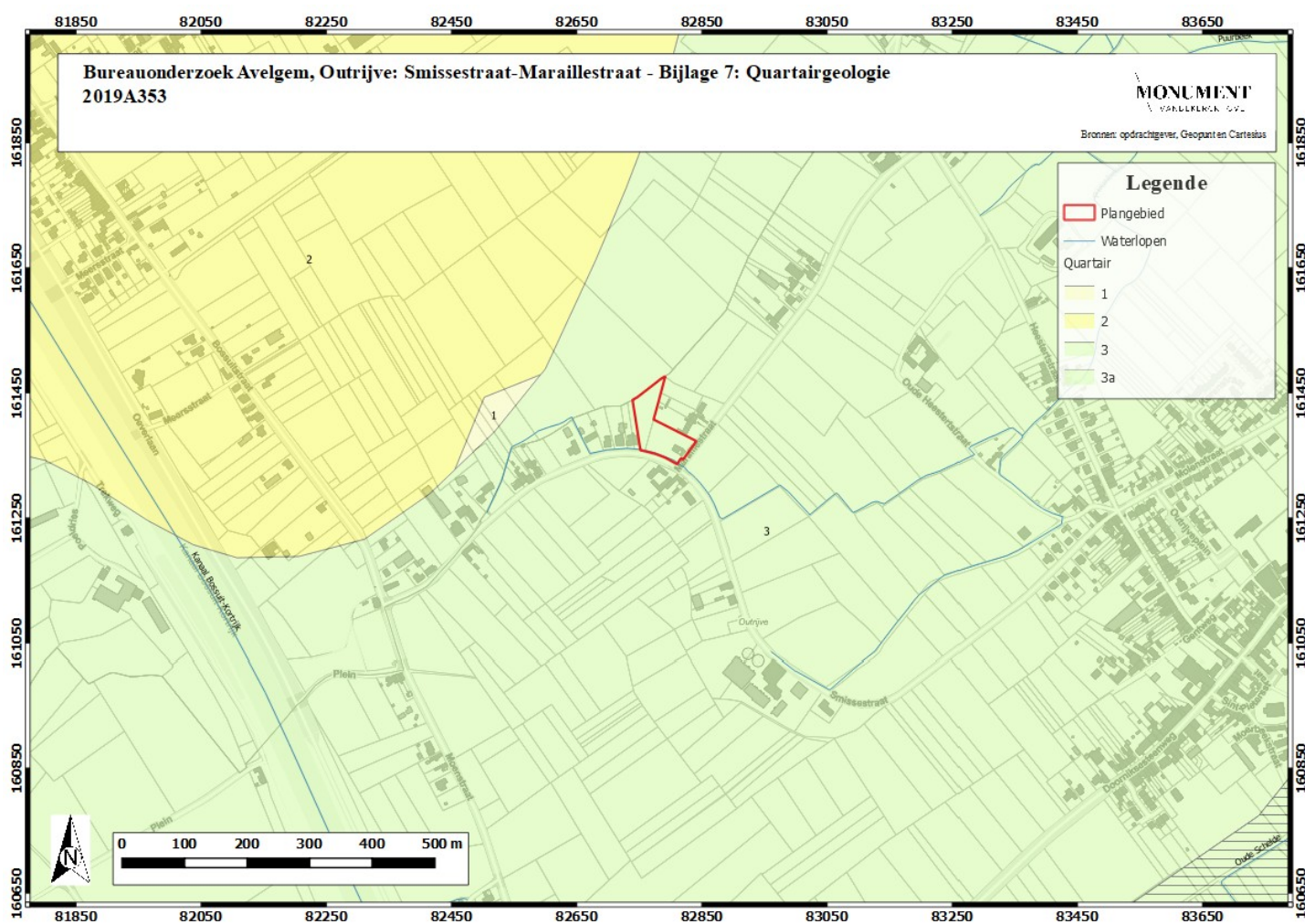

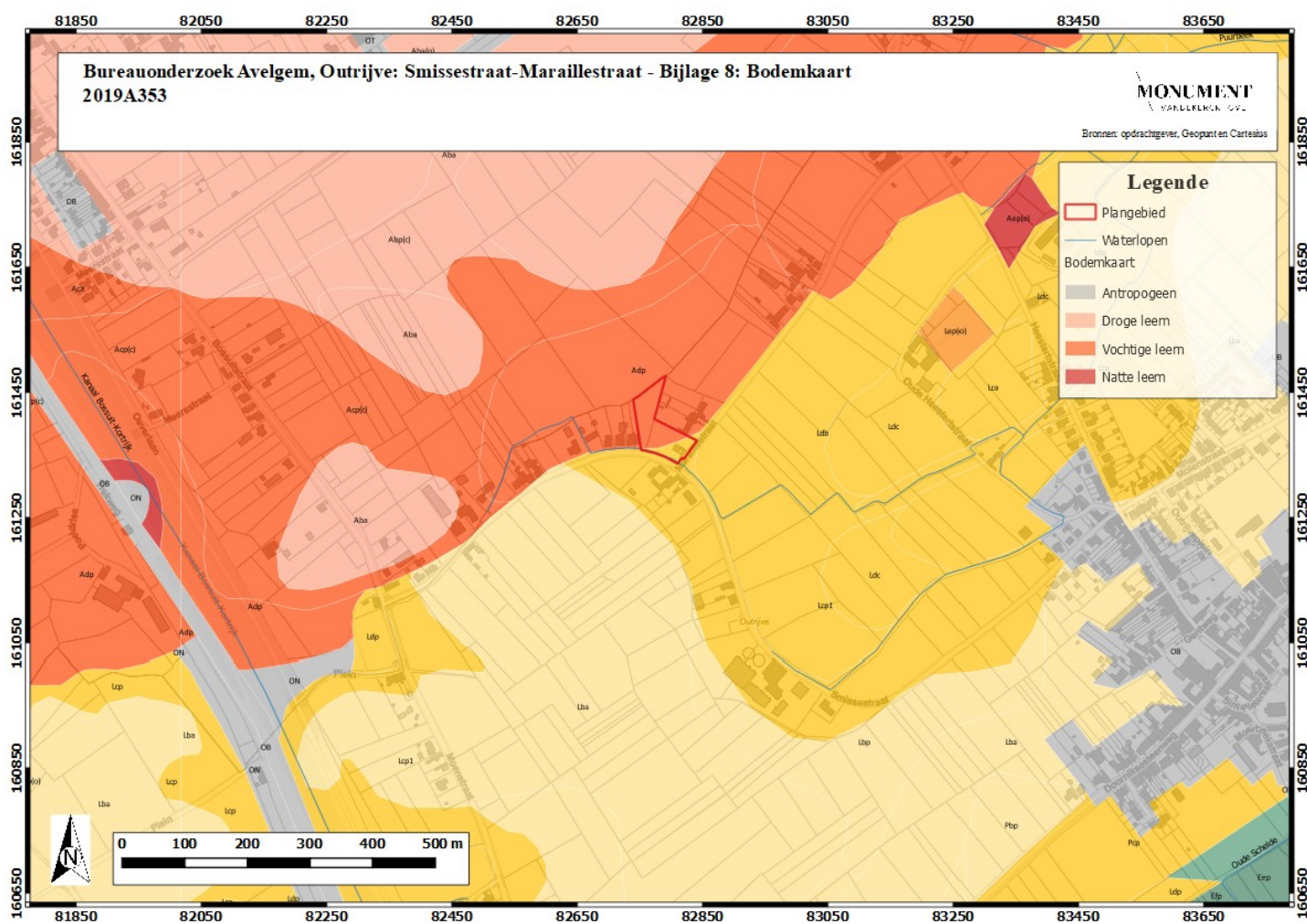

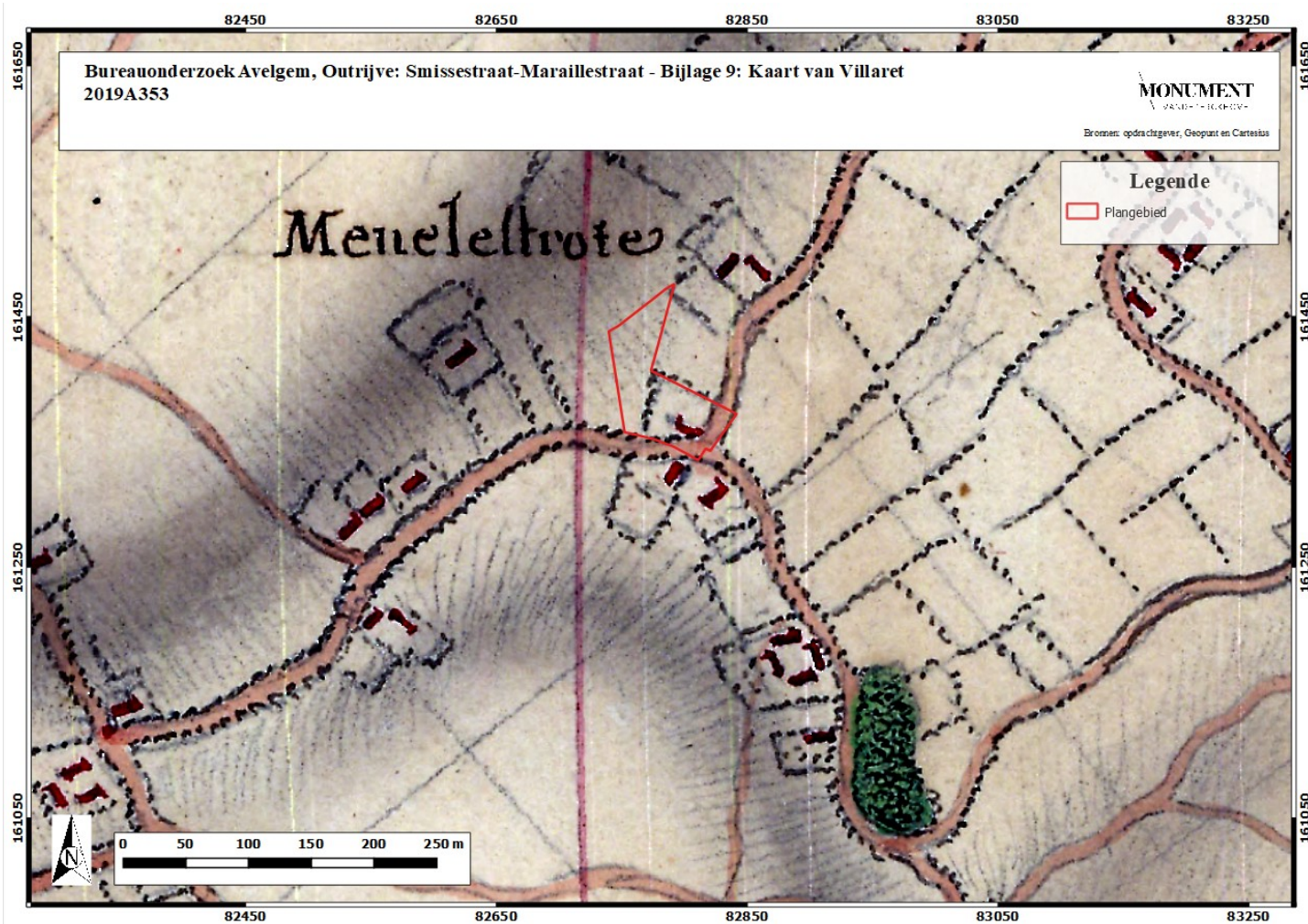

Bureauonderzoek Avelgem, Outrijve: Smissestraat-Maraillestraat - Bijlage 10: Kaart van Ferraris

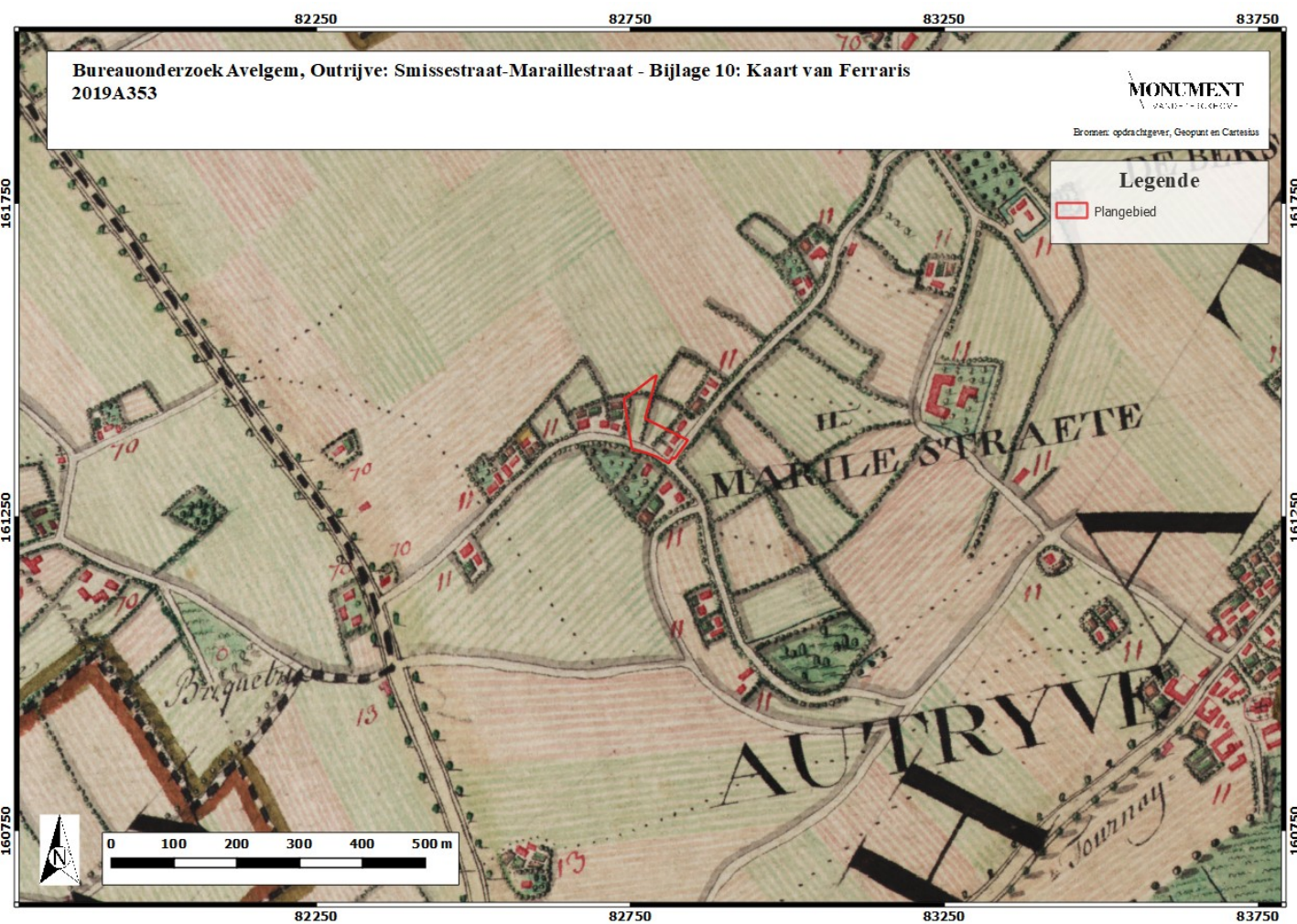
2019A353

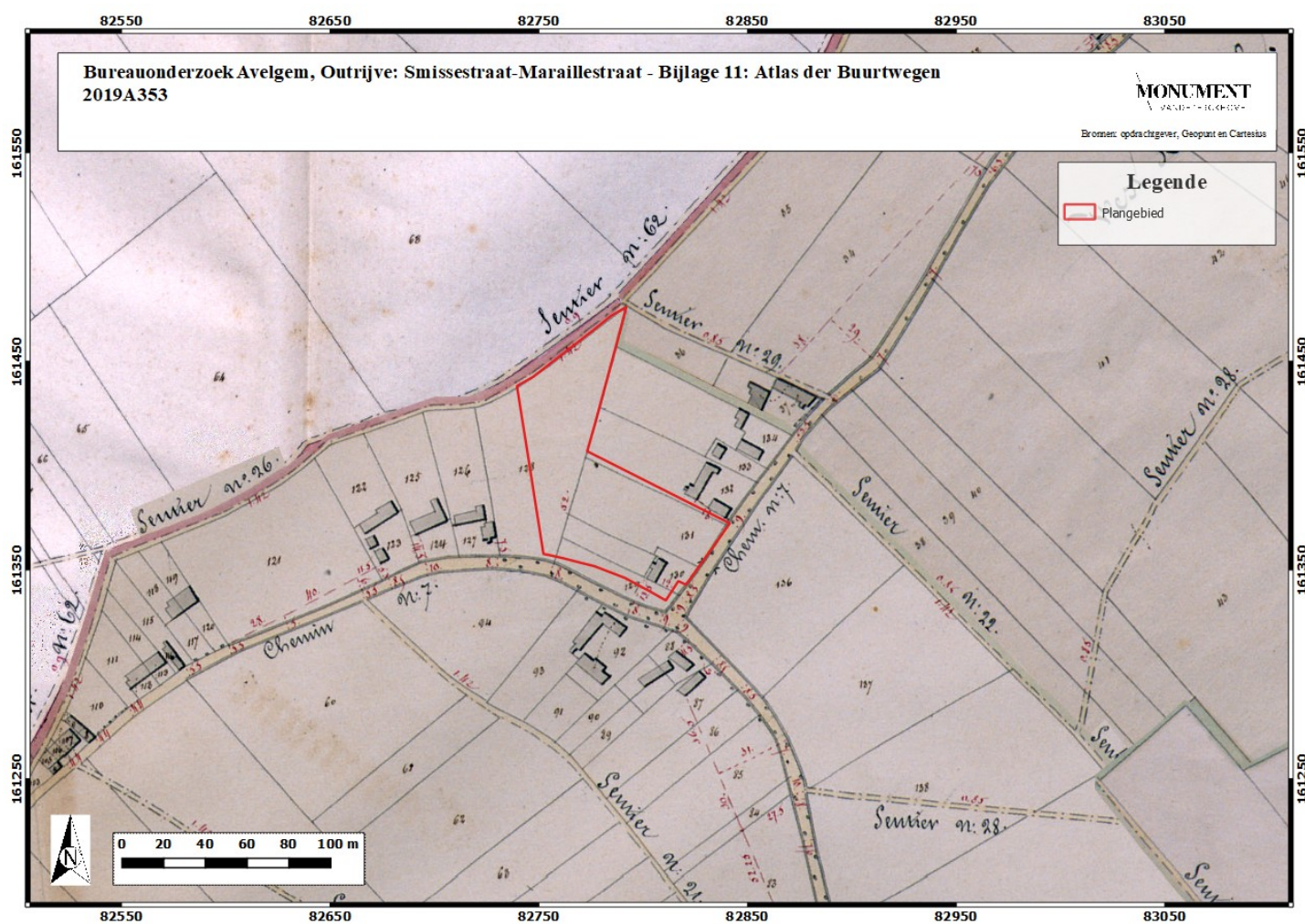
MONUMENT

Bronnen: opdrachtgever, Geopunt en Cartesius

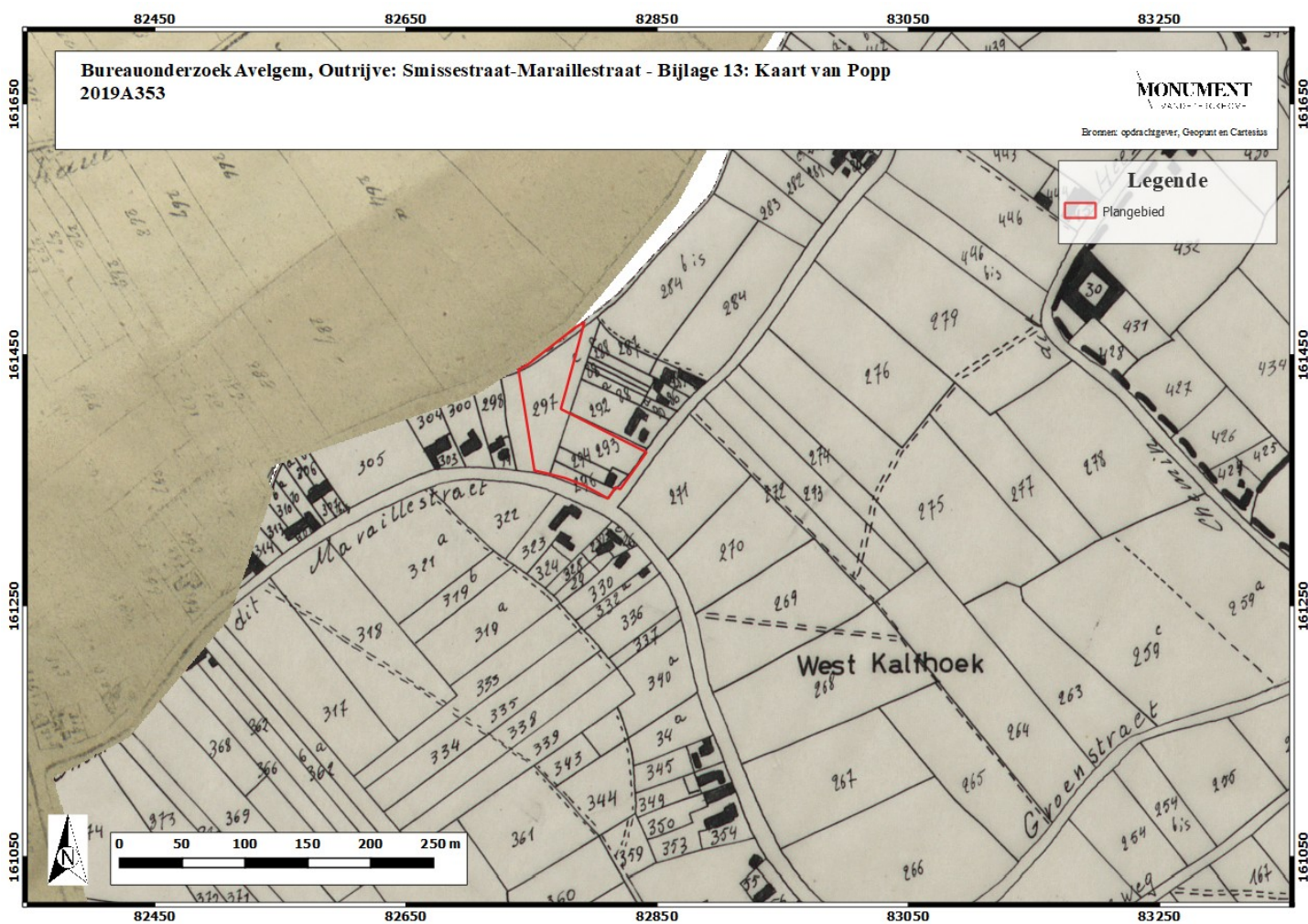
Legende

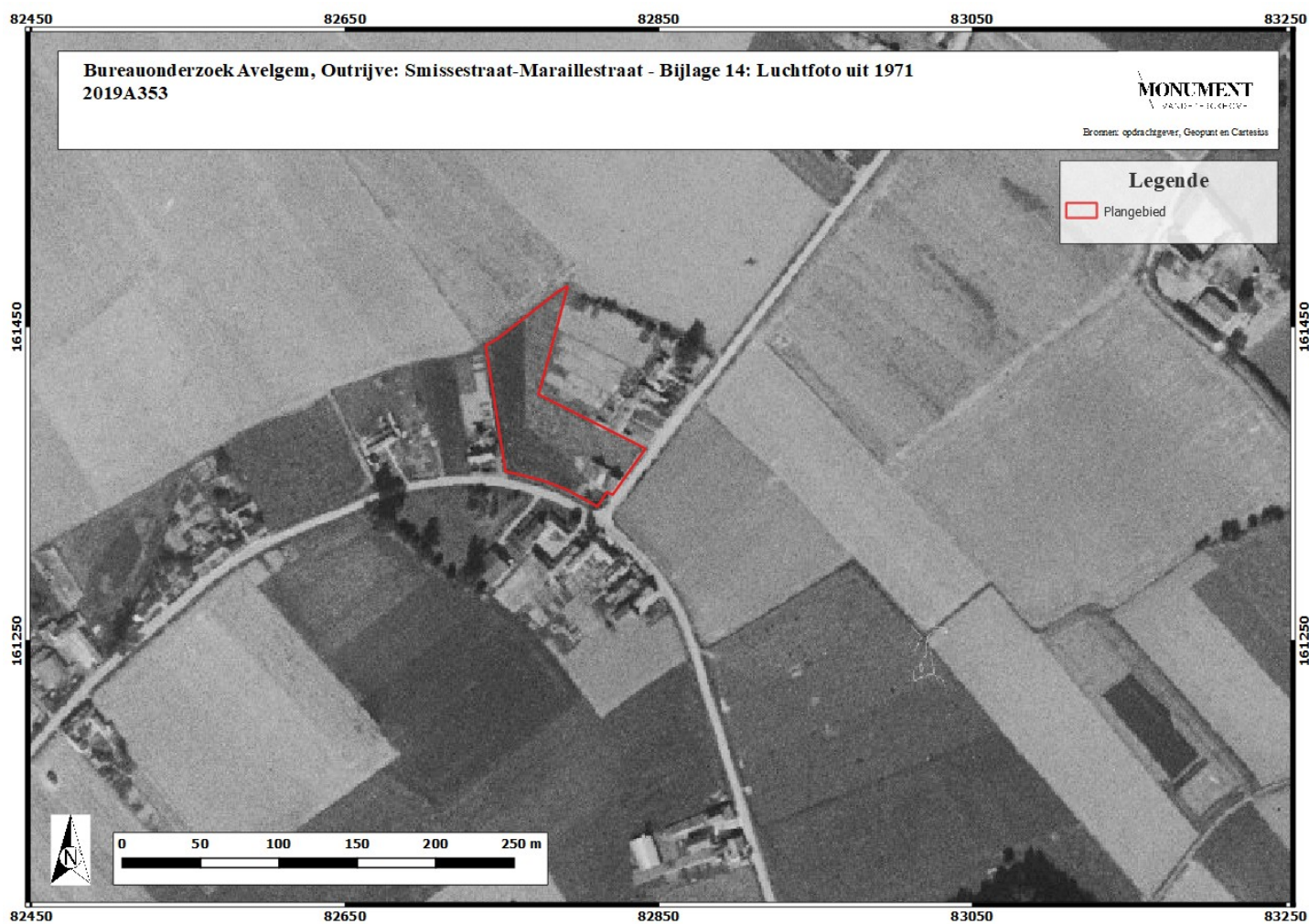
Plangebied

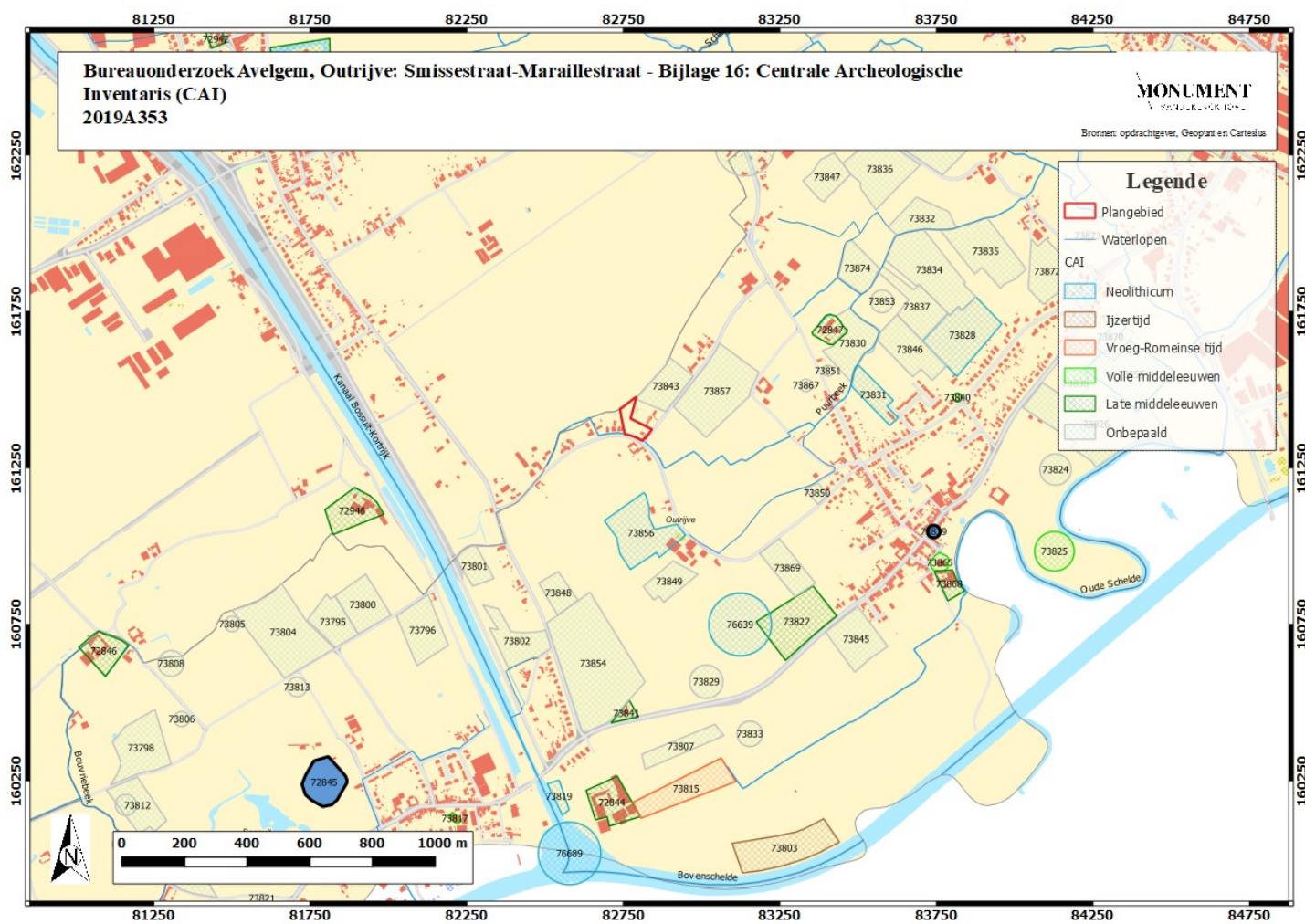

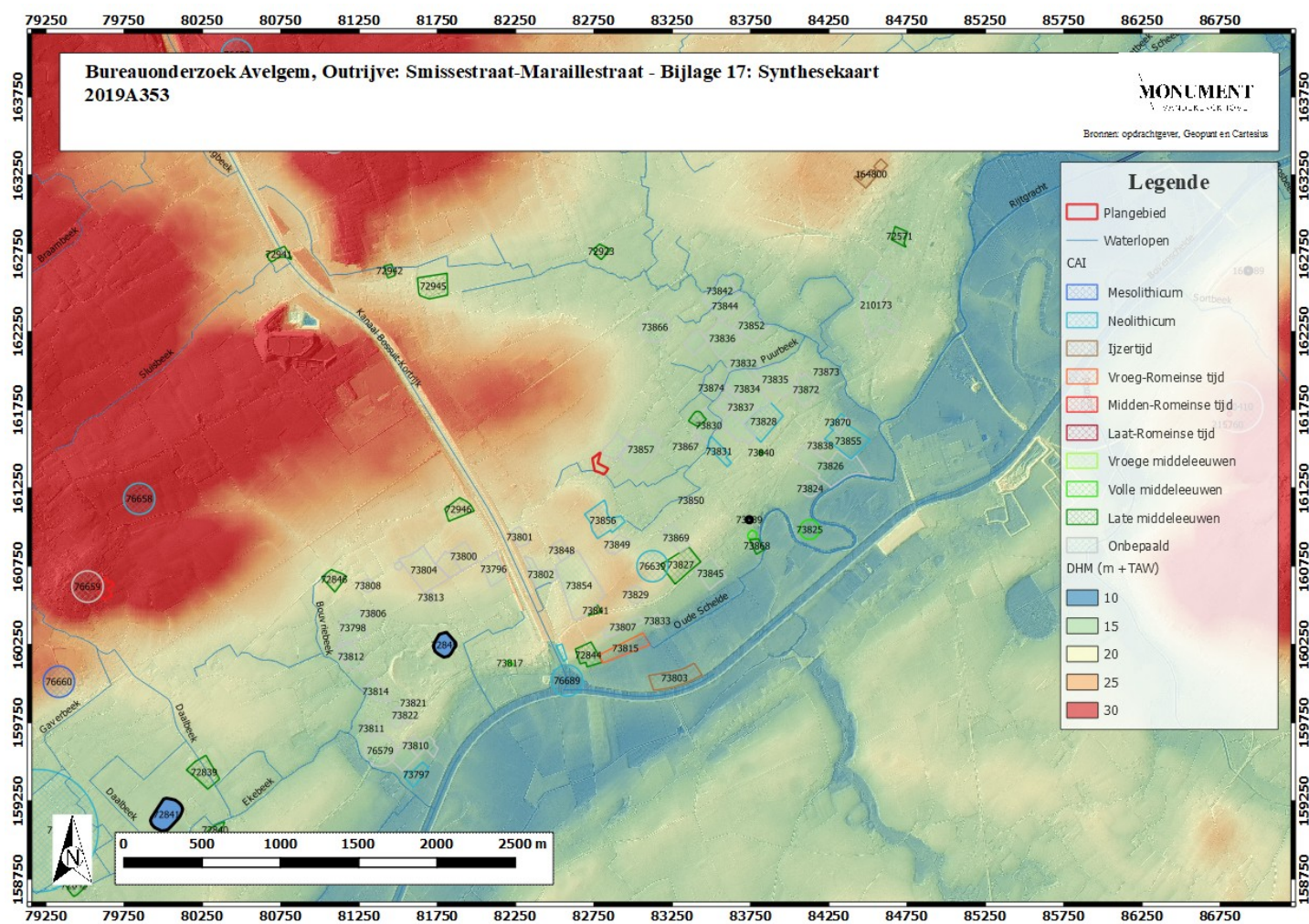

Hoogteprofiel NW-ZO

